

DRAUGAS

PERIODICALS
June 03, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIO - JUNE 03, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-02-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 108
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Anglijos futbolo rinktinė įveikė amerikiečius. Arteja NBA profesionalų lygos naujokų birža. Š. Jasikevičius — kandidatas į NBA.

2 psl.

Ir vėl mėginimas nuslėpti sovietmečio nusikaltimus. Valstybės gynybos taikinyje ir rezerve esantys kariai prievolinkai. Kodėl vis kaltinamas V. Landsbergis.

3 psl.

„Draugo lietuviukai“.

4 psl.

Ar vokiečiai nenori vaikų?

5 psl.

Išpūdingas vakaras Brighton Parke. Ar galima išvaikinti iš Lietuvos „Trijų bangu radijas“.

6 psl.

Sportas

* 211-ąją vietą pajėgiausių pasaulio tenisininkų (WTA) klasifikacijoje užimančiai Linai Stanciūtei nepavyko iškopti į „Czech Open 2005“ ITF serijos teniso turnyro ketvirtfinalį. Aštuntfinalyje Lietuvos tenisininkė 6:3, 3:6, 6:7 (4:7) nusileido čekėi Alena Vaskova.

* Ketvirtą pergalę penktose WNBA pirmenybių reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo Indiana „Fever“ komanda, kurioje rungtyniauja Jurgita Štreimikytė-Virbickienė. Namuose „Fever“ krepšinininkės 61:60 įveikė Sacramento „Monarchs“ komandą. Lietuvos krepšinininkė nugalėtojų taškų šįkart nepelė, per 11 minučių prametusi abu dvitaškius bei kartą prasižengusi.

* Naujuoju NBA Cleveland „Cavaliers“ komandos, kurioje rungtyniauja Žydūnas Ilgauskas, vyriausiuoju treneriu tapo 35 metų Mike Brown. Po šio paskyrimo jis tapo antruoju jauniausiu lygos vyriausiuoju treneriu — New Jersey „Nets“ krepšinininkus treniruoja 34-erių metų Lawrence Frank. Du pastaruosius sezonus M. Brown Indiana „Pacers“ komandoje užėmė pagrindinio vyriausiojo trenerio asistento pareigas. „Cavaliers“ stratego pareigose jis pakeitė laikinai komandai vadovavusį Brendan Malone.

Naujausios žinios

* Vilniuje veiklą atnaujina iš Baltarusijos išvytas Europos humanitarinis universitetas.

* Sostinės policijos vadovui ketinama kelti baudžiamąją bylą.

* Lietuvoje pirmą kartą viešės Kroatijos gynybos ministras.

Valiutų santykis

1 USD — 2.821 LT
1 EUR — 3.452 LT

Europos Sąjungos konstitucija atsidūrė „mirties patale“

Amsterdamas/Briuselis, birželio 2 d. („Reuters“/BNS) — Nyderlandai traukiasi iš Europos Sąjungos (ES) konstitucijos, istumdama 25 valstybių susivienijimą ir dar didesnę institucinę krizę, kurią sukėlė prancūzų sprendimas atmesti šį dokumentą.

Preliminariais duomenimis, kuriuos paskelbė Olandijos naujienų agentūra ANP, konstitucinei sutarčiai nepritarė 61.6 proc. balsavusiųjų. Už dokumentą balsavo tik 38.4 proc. ir referendumą atėjusių žmonių.

Oficialūs jo rezultatai turėtų būti paskelbti birželio 6 d., kai bus suskaičiuoti pašto balsavusių piliečių biuleteniai.

Konsultaciniame referendume dalyvavo 62.8 proc. šalies piliečių — gerokai daugiau negu per Europos Parlamento rinkimus, kuriuose savo valią pareiškė 39 proc. olandų.

„Ne“ stovyklos šalininkai iš Socialistų partijos džiaugsmingai sveikino rezultatą, kurio buvo tikėtasi. „Olandai kartu su prancūzais imė šią konstituciją į šiukšladię“, sakė socialistų politikas Ronald van Raak.

Olandų referendumo rezultatai teisiškai nėra įpareigojantys. Pagal šalies įstatymus tik parlamentas gali pritarti konstitucijai arba ją atmesti, todėl įstatymų leidėjai vis tiek turės balsuoti dėl šio dokumento. Tačiau šalies partijos ir vyriausybė sakė, kad atsisveikė į žmonių norus patvirtinant ES sutartį parlamente, jei referendume dalyvaus daugiau nei 30 proc. rinkėjų.

Nyderlandų ministras pirmininkas Jan Peter Balkenende, pripažinęs, kad konstitucijos šalininkai patyrė pralaimėjimą,

sakė, kad šį sprendimą gerbs ir vyriausybė, tačiau paragino kitas šalis tęsti konstitucinės sutarties patvirtinimą.

Geert Wilders, vienas „ne“ stovyklos vadovų, paragino nuo 2002-ųjų valdžioje esantį J. P. Balkenendę atsistatydinti ir paskelbti pirmalaikius rinkimus. Jis sakė, kad sieks organizuoti balsavimą dėl nepasitikėjimo vyriausybe, tačiau galimybių, kad toks žingsnis būtų sekmingas yra minimalios.

Tuo tarpu Europos Sąjungos vadovai (ES) tvirtina, kad ilgai puoselėta jos konstitucija dar

nemirė, tačiau tokia pozicija po Nyderlandų rinkėjų sprendimo ją atmesti vis labiau atrodo nepagrįsta.

„Sutartis tikriausiai mirties patale“, sakė Marco Incerti iš Briuselyje įsikūrusio Europos politikos studijų centro (CEPS).

„Konstitucijos koma pasunkėjo. Tačiau, kad pamatytume, ar ji tikrai mirė, turėsime palaukti iki viršūnių susitikimo, kai jie nuspręs, ar atjungti gyvybės palaikymo aparatą“, pridūrė jis.

Šiuo metu ES pirmininkaujantis Nukelta į 5 psl.

Maskvos pareigūnai užsipuolė Vilniaus savivaldybę



Gediminas Paviržis
Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, birželio 2 d. (BNS) — Paviešinus ūkio ministro Viktoro Uspaskicho klastotą pavadintą dokumentą, neva įrodantį ministrą proteguojantį jo susijusią bendrovę, Maskvos vyriausybės pareigūnai užsipuolė Vilniaus savivaldybę „išgarsinus vidaus susirašinėjimo dokumentą“.

Tai Vilniaus vicemeras socialdemokratas Gediminas Paviržis patvirtino Seimo komisijai, tiriančiai minėto dokumento — Maskvos vyriausybės atstovo Baltijos šalyse Aleksandro Mizgaro rašytą Maskvos tarptautinių ryšių departamentui vadovui Georgij Muradov — autentiškumą.

„Vladimir Lebedev (G. Muradov pavaduotojas — BNS) paskambino man tą dieną, kai dokumentą paviešino žiniasklaida, ir rodė nepasitenkinimą, kad šis vidinis raštas buvo paviešintas“, komisijos posėdyje sakė G. Paviržis.

Ataskaitoje, kurią, pasak G. Paviržio, Vilniaus savivaldybė gavo elektroniniu paštu, Maskvos vyriausybės atstovas Baltijos šalims praneša Maskvos tarptautinių ryšių departamentui vadovui, jog ūkio ministras siūlo Maskvoje steigti bendrą įmonę su „Krekenavos agrofirma“. Ūkio ministras turi šios įmonės akcijų.

Vėliau tiek V. Lebedev, tiek pats A. Mizgaras Lietuvos žiniasklaidai paneigė tokio dokumento egzistavimą.

Dokumentu autentiškumą neigia ir interesų konfliktą itarantis ūkio ministras, minėtas raštą pavadinęs klastote.

Tuo tarpu Vilniaus vicemeras G. Paviržis po komisijos posėdžio tvirtino neabejojantį dokumento autentiškumu.

„Yra aplinkybės, kurios leidžia manyti, kad tai yra tikras dokumentas, mes neužsiimame tokiais dalykais, kaip dokumentų fabrikas, Vilniaus savivaldybė yra rimta įstaiga“, apie elektroniniu paštu gautą raštą sakė G. Paviržis.

A. Mizgaras rašto autentiškumui nustatyti sudarė Seimo komisijai liudijo ir minėtą medžiagą Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui įteikė opozicijos atstovai liberalcentristas Algis Čaplikas bei konservatorius Andrius Kubilius.

Opozicijos atstovai, kaip ir Vilniaus vicemeras, komisijai tvirtino neabejojantys dokumento autentiškumu.

„Visa eilė įvykių, kurie įvyko po dokumento įteikimo, akivaizdžiai rodo, jog tuose dokumentuose aprašyti faktai tikrai įvyko“, sakė opozicijos vadovas konservatorius A. Kubilius.

Prezidentas bendravo su verslo atstovais

Vilnius, birželio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus priėmė Europos verslo kongreso atstovus. Šalies vadovas susitikime pažymėjo, kad augančiai ekonomikai labai svarbus stabilus energetinių išteklių tiekimas, efektyvus jų naudojimas. Prezidentas domėjosi didžiųjų Europos energetinių bendrovių atstovų nuomone apie numatomus energetinius ir infrastruktūrinius projektus Europoje ir Baltijos jūros regione.

V. Adamkus išreiškė viltį, kad ir naujosios Europos Sąjungos narės bus visiškai integruotos į Vakarų Europos energetinę sistemą. Susitikime daug dėmesio buvo skirta naftos perdirbimo įmonės „Mažeikių nafta“ problemoms.

Tuo tikslu prezidentas atskirai kalbėjosi su Rusijos dujų bendrovės „Gazprom“ vadovais.

Nukelta į 5 psl.



Prezidentas Valdas Adamkus (k) sveikina su „Gazprom“ valdybos pirmininko pavaduotoju Aleksandru Riazanovu.
Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Dviejų savaitių laivų įgulų darbo rezultatas — saugesnė Baltija

Klaipėda, birželio 2 d. (BNS) — Dvi savaites trukusią tarptautinei Baltijos išminavimo operacijai vadovavęs Lietuvos karinių jūrų pajėgų (KJP) vadas, flotilės admirolas Kęstutis Macijauskas teigia, kad viešųjų valstybių jūrinių pastangomis laivyba prie Lietuvos krantų tapo saugesnė.

„Užsitęsęs pavasaris buvo naudingas operacijai — jūros vanduo buvo skaidresnis, šaltas, todėl ir matomumas buvo geras. Vyravo operacijai palankūs orai — be vėjo, audrų“, sakė admirolas K. Macijauskas.

Gegužės 20 — birželio 2 dienomis Lietuvos teritoriniuose

vandenose ir išskirtinėje ekonominėje zonoje vykusioje išminavimo operacijoje MCOPLIT-2005 (Mine Clearance Operation, Lithuania) dalyvavo laivai iš 11 valstybių — NATO narių — Lietuvos, Belgijos, Estijos, Prancūzijos, Vokietijos, Latvijos, Olandijos, Norvegijos ir Didžiosios Britanijos bei susivienijimui nepriklausančių Suomijos ir Švedijos.

KJP atstovo spaudai vyresniojo leitenanto Ramūno Kazersko pranešimu, operacijos metu ištrinta 827 kvadratiniai kilometrai ploto Lietuvos vandenų teritorija. Rasti 37 sprogmenys: 23 minos, 6 torpedos, 8 kitokio tipo sprogmenys. 36 pavojingi objektai neutralizuoti arba susprogdinti. Taip pat rasti ir ištrinti 5 nuskendę laivai ir 19 kitų objektų, pavyzdžiui — minų inkarų, užfiksuota jų buvimo vieta.

Operacijoje dalyvavo 20 karo laivų ir 2 naryų komandos. Lietuvai atstovavo minų medžiotojai „Kuršis“ ir „Sūduvis“. Daugiausiai pavojingų objektų surado Didžiosios Britanijos Karališkojo jūrų laivyno laivas „Cattistock“ — net 12.

Flotilės admirolas K. Macijausko teigimu, Lietuvos vandenys po operacijos tapo žymiai saugesni.

J. Chirac V. Adamkui: Prancūzija vykdys savo įsipareigojimus

Vilnius, birželio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus gavo Prancūzijos prezidento Jacques Chirac laišką, kuriame rašoma, kad demokratiškai prancūzų tautos atstema Europos konstitucinė sutartis jokių būdu negincija Prancūzijos tvirtą, istorinio įsipareigojimo Europos kūrimui.

Laiške Prancūzijos prezidentas pažymėjo, kad prireiks laiko, norint gerai išnagrinėti Prancūzijoje vykusio referendumo pasekmes Europos Sąjungai ir siūlo tai kartu apvarstyti Europos Vadovų Tarybos susitikime Briuselyje birželio 16-17 dienomis.

Šiame susitikime Lietuvai atstovaus prezidentas V. Adamkus.

J. Chirac taip pat patikino V. Adamkui, kad jis asmeniškai pasirūpins tuo, jog Prancūzija, būdama viena iš Europos Sąjungos įkūrėjų, užimtų Europoje deramą vietą vykdydama savo įsipareigojimus.

J. Chirac laišką V. Adamkui ryte įteikė Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje Guy Yel-das, kuris po susitikimo sakė, kad „Prancūzijos žmonės padarė sprendimą, bet ES konstitucijos patvirtinimo procesas turi tęstis visose šalyse“.

Ambasadorius taip pat pridūrė, jog „nėra abejonių, kad Prancūzija liks Europos Sąjungoje“ ir paneigė prielaidas, kad referendumo rezultatas gali turėti įtakos Lietuvos ir Prancūzijos santykiams. Tačiau tai gali turėti įtakos diskusijoms apie Konstituciją.

minėjimo data. Tai 11 sienų tapo paviekslų ciklas, vaizduojantis šv. Brunono iš Kverfurto misiją Lietuvoje.

Arkivyskupas šv. Brunonas Bonifacas, 1009 m. lankydamsis Lietuvoje, pakrikštijo kunigaikštį Netimerą kartu su 300 karių. Šis faktas leidžia švesti Lietuvos

Nukelta į 5 psl.

Pažaislio vienuolynas vertas UNESCO prieglobsčio

Kaunas, birželio 2 d. (ELTA) — Kauno marių pusiasalyje jau tris šimtmečius stovintis baroko perlas — Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis vertas būti kandidatu į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą — įsitikinę meno žinovai, sunerimę dėl šio unikalaus objekto išlikimo.

„Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis pirmiausia byloja apie Lietuvos kaip valstybės aukštą kultūros lygį. Tuo tarpu pastaruoju metu jaučiamas vis didėjantis suinteresuotų institucijų — pirmiausia Kultūros vertybių apsaugos departamento (KVAD) — abejingumas šiam tikrai unikaliai sakralinio meno paminklui. Geriausiai tai liudija faktas, kad šiais metais KVAD kelintąsyk neskyrė prašytų lėšų pietinio bokšto restauravimui, kurio avarinę būklę konstatavo jau ne viena komisija“, teigė šio ansamblio tyrinėtoja, Vytauto Didžiojo universiteto Menų insti-



Pažaislio vienuolyno ansamblis.

Elitos nuotr.

tuto docentė, humanitarinių mokslų daktarė Laima Sinkūnaitė.

Menotyrininkė atkreipia dėmesį, jog šis baroko ansamblis „netilpo“ ir į Lietuvos tūkstantmečio programą, nors čia yra unikalių meno vertybės, tiesiogiai susijusios su jubiliejinėmis 2009 m. Lietuvos vardo pa-

SPORTO



APŽVALGA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

ANGLIJOS FUTBOLO
RINKTINĖ ĮVEIKĖ
AMERIKIEČIUS 2:1

Šeštadienio gegužės 28 d. popietę Čikagos „Soldier Field“ stadione buvo beveik pilnas futbolo sirgalių, nes čia rungtyniavo Anglijos rinktinė su JAV reprezentantais. Nepaisant, kad anglai buvo atsivežę ne patį geriausią savo sudėtį, jiems pakako pergalei pasiekti, nors kova buvo sunki ir kieta.

Jau ketvirtoje pirmo kėlinio minutėje svečiai įsiveržė į priekį ir rinktinės debutantas Kieran Richardson tolimu baidos smūgiu pasiekė įvartį. Tas pats žaidėjas priešpaskutinėje kėlinio minutėje rezultata padidino 2:0. Tačiau po pertraukos amerikiečiai atsigaivino ir

įstengė pasekmę sušvelninti iki 1:2 (įvartio autorius Clint Dampsey). Nors JAV rinktinės žaidėjai turėjo ne vieną progą, tačiau išlyginti neįstengė.

Šiomis rungtynėmis susidomėjimas buvo didžiulis, nepaisant, kad futbolas, kuris čia vadinamas „soccer“ vardu, dar vis populiarumu gerokai atsilieka nuo beisbolo, amerikietiškojo futbolo, krepšinio ir kai kurių kitų sporto šakų. Šias rungtynes stebėjo beveik 48,000 sporto sirgalių, nors į vietinio „Fire“ klubo profesionalų rungtynes jų ateina tik apie trečdalis šio skaičiaus arba dar mažiau.

„Lituanica“ sekmadienį nerungtyniavo

Dėl „Memorial“ šventės „Metropolitan“ futbolo lygos komandos sekmadienį rungtynių neįžaidė. Tokiu būdu ir lietuviai turėjo laisvą dieną. Juos vėl pamatysime šį sekmadienį, kuomet mūsų žaidėjai važiuos į „Schwabens center“ aikštyną, rungtynės su „Vikings“ komanda. Mūsų žaidėjai pirmenybinėje lentelėje dabar stovi trečioje, o būsimieji varžovai — septintoje vietoje. Taigi ši dvikova turėtų atnešti pergalę lietuviams, nors dėl jos, aišku, dar reiks stipriai pakovoti.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ARTĖJA NBA PROFESIONALŲ LYGOS NAUJOKŲ BIRŽA

Dabar gana daug yra kalbama apie šiuos metų NBA lygos naujokų biržą, kuri vyks birželio 28 d. Joje matysime bent 3 lietuvius krepšininkus, o ketvirtasis — Povilas Jankūnas, 21 metų amžiaus ir 203 cm ūgio žaidėjas iš Kauno „Žalgirio“, jau atsiėmė savo kandidatūrą.

Tačiau savo laimę čia žada bandyti jaunas aukštaūgis Martynas Andriuskevičius, JAV Missouri universiteto koman-

doje žaidžiantis Linas Kleiza bei šį pavasarį Chatanooga universitetą užbaigęs Mindaugas Katelėnas. Iš jų daugiausia galimybių turi 19 m. amžiaus, 219 cm ūgio Andriuskevičius, kuris praėjusį sezoną žaidė Kauno „Žalgirio“, tačiau dėl traumų ne tiek daug rungtyniavo. Jeigu šiuos metų pradžioje žinotų, kad žaidėjas numeris biržoje, tai dabar, atrodo, dėsnesys jam kiek sumažėjęs. „Sporting

News“ savaitinis žurnalas naujaisiais laidoje jam skiria devintąją poziciją. Tas žurnalas teigia, jog lietuvius tikėtai klubui, kuris yra kantrus, ir, jei paėmęs, galės palaukti, kol šis fiziškai sustiprės ir prisiderins prie komandos reikalavimų.

Linas Kleiza, kuris šiomet baigė antrąjį kursą universitete, yra gana patyręs žaidėjas, patyręs galintis greičiau įsijungti į bet kokią NBA ko-

mandą, nors jo galimybės tobulėjimui yra ne tokios didelės kaip Andriuskevičiaus. Dar mažiau galimybių ir NBA turi Katelėnas, kuris, nepaisant gero pasirodymo savo komandoje ir pergalės NCAA krepšinio kamuolio iš viršaus į krepšį dėjimo varžybose, negali pretenduoti į aukštą vietą NBA naujokų biržoje arba iš viso nelabai turi vilčių būti pašauktu.

Vytautas Juodžiūsis (kairėje) ir Leonas Juraitis rūpinasi, kad „Lituanicos“ futbolininkai neišalktų, bet galėtų pasiūlyti bent rungtynių pertraukos metu.

Edvardas Šulaičio nuotr.



Nuolatiniai futbolo entuziastai, jau daug metų nepralaidžia nei vieną „Lituanicos“ komandos rungtynių. Čia jie stebi rungtynes, vykusias gegužės 22 d., prie PLC esančioje aikštėje.

E. Šulaičio nuotr.



MES JAIŠ DIDŽIUOJAMĖS

ŠARŪNAS JASIKEVIČIUS — RIMTAS KANDIDATAS Į NBA

Nors Šarūnas Jasikevičius yra per senas kandidatu į NBA naujokų biržą, bet šis vienas iš geriausiųjų šiuo metu Europoje krepšininkų, kaip atrodo, pasirašys sutartį su kuriuo nors NBA klubu. Jo kontraktas Tel Aviv klube baigiasi kitą mėnesį, o susidomėjimą juo rodo bent 5 NBA komandos. Šiomis dienomis pasaulio spaudoje paskelbta, jog lietuviai daugiausia pinigų siūlo Indiana „Pacers“ ir Boston „Celtics“ klubai. Kuri

klubą lietuvius pasirinks — dar neaišku, nes derybas atlieka jo agentas, kuris pasveria geriausius pasiūlymus ir duoda savo pasiūlymus.

Savo klubus nori pakeisti ir abu dabar NBA žaidžiantieji lietuviai — Žydrūnas Ilgauskas ir Darius Songaila. Žydrūnas daisosi į New York, ir, kaip buvo amerikiečių spaudoje rašyta, jau ieškojo išsinuomoti butą tame mieste. Daugiau pinigų nori ir Songaila, nepaisant, kad

dabartinis kontraktas antriems metams žada daugiau pinigų — 1,700,000, kas yra gerokai daugiau negu pirmųjų metų laikotarpį. Tačiau jis nori pasinaudoti kontrakte įrašytu punktu, kad po metų gali pakeisti komandą.

Galimas dalykas, jog rudenį NBA komandose gali žaisti bent 5 lietuviai, nors kai kurių namų bazė gali pasikeisti.

E.Š.

VIRGILIJUS ALEKNA LAIMĖJO TREČIĄ KARTĄ

Turnov (Čekija) surengtame žymaus čekų lengvaatlečio Liudvik Danek memorialio disko metimo varžybas laimėjo du kart olimpinių čempionas Virgilijus Alekna.

Lietuvius nusiviedė diską 67 m 91 cm. Sėkmingiausias buvo ketvirtasis V. Alekno bandymas. Antrąją vietą užėmė Atėnų olimpiados vicečempionas vengras Zoltan Kovag — 65,52 m. Trečias liko dar vienas šių

žaidynių prizininkas estas Aleksandr Tamert — 64,94 m. „Rezultatas atspindi dabartinę mano sportinę formą. Pasaulio rekordo dar teks palaukti, tačiau, sezonui išbėgus gali visko būti“, — po varžybų sakė V. Alekna.

L. Danek memorialio Lietuvos disko metikas šventė pergalę ir 1999, 2000 bei 2004 metais. Beje, šiame turnyre V. Alekna yra aplenkęs dabartinio

pasaulio rekordo (74,08 m) autorių vokiečių Jurgen Šult: atitinkamai 1999 m. — 68,14 m ir 64,53 m bei 2000 m — 68,60 ir 64,28 m.

Sėkmdienį (gegužės 29 d.) V. Alekna pelnė trečią pergalę iš eilės. „Thales FGK Games“ varžybose jis nusiviedė diską 69,57 m ir pagerino savo bei varžybų rekordus. Antruoju liko estas A. Tamart, trečiuoju kanadietis J. Tunks.

E.Š.

GERAS A. SKUJYTĖS PASIRODYMAS
AUSTRIJOJE

Atėnų olimpiadų žaidynių vicečempionė Austra Skujytė sekmadienį Austrijos mieste Glocyje finišavusiose prestižinėse 31-osiose tarptautinėse daugiakovinėse varžybose „Hypomeeting“ užėmė 5-ąją vietą.

Nugalėjo olimpinė pasaulio bei Europos čempionė Karolina Klüft. Lietuvos atstovė, atsilikusi nuo švedės 438 taškais, net šešiose rungtyse pagerino asmeninius šio sezono rezultatus. A. Skujytė septynkovėje surinko 6,386 taškus, K. Klüft — 6,824 tšk.

Antrąją vietą užėmė britė Keli Soterton (6,547 tšk.), trečiąją amerikietė Hailis Fauntein (6,502 tšk.) ketvirtąją — Ganos sportininkė Margaret Simpson (6,423 tšk.).

Po pirmosios rungties — 100 m. bėgimo — A. Skujytė buvo 19-oji. Lietuvė distanciją įveikė per 14,16 sek. ir pelnė 956 taškus. Greičiausiai bėgo H. Fauntein, antrąją vietą užėmė K. Klüft.

Antrojoje rungtyje — šuolio į aukštį varžybose — A. Skujytė pelnė 1,003 taškus, peršokus 1m 82 cm iškeltą kartelę ir

pasidalijusi su varžovėmis 5–8 vietas bei bendroje įskaitoje pakilusi į 13-ąją vietą (1,959 tšk.).

Nugalėjo K. Klüft (1,94 m), aplenkusi H. Fauntein (1,88m) ir K. Soterton bei M. Simpson (abi — po 1,85 m.).

A. Skujytė nestelbė visas konkurentes rutulio stūmimo rungtyje. Lietuvos rezultatas — 16 m 92 cm — ir 990 taškų už jį padėjo jai pakilti į 2-ąją bendrosios įskaitos vietą (2,949 tašk.), tačiau lydere liko K. Klüft (3,009 tšk.).

Paruošė E. Šulaitis

Paskirtas „Fair Play“ prizas

Lietuvos tautiniame olimpiame komitete (LTOK) surengtose Lietuvos Kilnaus žaidimo (Fair Play) komiteto (LKŽK) 2004 metų laureatų pagerbimo iškilnėse pagrindinis prizas įteiktas Širvintų „Atžalyno“ vidurinės mokyklos mokytojai Leonui Vaicekauskui.

Jis įvertintas už ilgą pedagogą veiklą, pavyzdinį moksleivių humanistinį sportinį ugdymą ir drauge su „Atžalyno“ mokyklos bendruomene pasiektus išskirtinius rezultatus respublikiniuose konkursuose. Širvintų mokykla pastaruoju metu nuolat tampa laurate sportiškausių mokyklų bei kitose konkursuose, čia kasmet rengiamos moksleivių olimpinės žaidynės.

„Man labai netikėta, kad ir paprasti žmonės iš Lietuvos kaimo gali būti pastebėti ir taip pagerbti, — sakė mokytojas. — Per 44 pedagoginio darbo metus man teko būti įvairiose situacijose, todėl galiu patvirtinti, kad būtent paprastose moksleivių varžybose susiformuoja sportininkų charakteriai“. LTOK Garbės diplomais apdovanoti Lietuvos invalidų sporto federacijos atstovė, orientacininkė Tamara Forosenko ir biatlono treneris Stanislovas Sabaliauskas.

T. Forosenko įvertinta už ryžtą keisti gyvenimą per sportą ir asmeninį sveikos gyvensenos pavyzdį. Ji ėmė sportuoti būdama 58-erių, kai po patirtos avarijos buvo amputuota koja, ir per dešimtmetį iškovojo daugybę apdovanojimų bei subūrė bendraminčių. S. Sabaliauskas pagerbtas už kilnų sporto poelgį ir pastangas ugdati jaunąją kartą. Šių metų sausi, prieš pat Europos jaunimo žiemos olimpinį festi-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausioji redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
- El-pastas: rastine@draugas.org
- skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužiedimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Eigin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
El Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvėms sukurys dantis už prieinamą kainą. Sustatymu kabinė anglų ir lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LYGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 518
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

valį buvo pavogti dokumentai ir prarasta galimybė skristi lėktuvu, jis ryžosi skubiai vykti į Šveicariją automobiliu ir nuvežti į startą savo auklėtinį Sergejū Sobolevą. Ilgamečiame LKŽK vadovui ir vienam iš kilnaus elgesio judėjimo iniciatorių Lietuvoje Algijui Dautmantui įteikta liudijimas apie LKŽK garbės generalinio sekretoriaus vardo suteikimą.

„Mums itin malonu kiekvieną pavasarį pagerbti žmones, kurie nusipelnė didžiausios

(Elta)



Mokyt. Leonas Vaicekauskas.

M. Ambrazo (Elta) nuotr.

VALSTYBĖS GYNYBOS TAIKINYJE IR REZERVE ESANTYS KARO PRIEVOLININKAI

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Nors mūsų šalies pagrindinio įstatymo — Konstitucijos 139 straipsnyje nedviprasmiškai primenama, kad kiekvieno šalies piliečio pareiga atlikti privalomąją karinę tarnybą, tačiau Lietuvos daugeliui šaukiamojam amžiaus jaunuolių dėl vieno ar kito priežasčių pavyksta išvengti šios prievolės. Maždaug 25–30 proc. šaukiamojam amžiaus jaunuolių (nuo 19 iki 26 metų) nėra tinkami tarnybai dėl sveikatos būklės, kitus prispaudė įvairios šeiminės bėdos, mokslo, o dar kitiems už nusikaltimus tenka bylinėtis teismuose...

Baudos ir per antstolių kontorą

Apžvelgdamas šią ne itin džiuginančią statistiką, Karo prievolės administracijos tarnyboje (KPAT) prie Krašto apsaugos ministerijos viršininkas, generolas majoras **Jonas Andriškevičius** priminė, kad realiai ir privalomąją karinę tarnybą kasmet pašaukiama tik kiek daugiau nei 4,000 vaikų. Sprendimus dėl atleidimo nuo tarnybos ar jos atidėjimo svarsto šalies miestų bei rajonų savivaldybių šauktinių atrankos komisijos, o galutinį sprendimą priima šalyje veikiančių karo prievolės centrų (KPC) — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Panevėžyje.

„Tenka konstatuoti, kad Lietuvoje kasmet atsiranda nemažai jaunimo, kuris ignoruoja šalies įstatymus, bando įvairiais būdais išsisukti nuo tarnybos. Žinoma, mūsų šalyje galioja griežti įstatymai, kurie gali sudrausminti šauktinius, — tvirtino J. Andriškevičius.

Pazeidus Karo prievolės įstatymą kiekvieno teritorinio skyriaus pareigūnai turi teisę nepaklusniems jaunuoliams taikyti administracines baudas. Pavyzdžiui, pirmą sykį pazeidus įstatymą skiriama nuo 100 iki 200, antrą kartą — nuo 500 iki 1,000 litų baudos. Jeigu baudos nesumokamos jų išieškojimu jau užsiima antstolių kontoros.

Karo prievolę kontroliuojančios institucijos pastaroju metu tikrai galvos skausmu tapo šaukiamojam amžiaus jaunuoliai, išvykstantys dirbti į užsienį. Ta problema pasidarė labai aktuali po to, kai Lietuva įstojo į Europos Sąjungą. Atsidarius sienoms, ne vienas šauktiniam neretai pavyksta išsibarminti Ispanijoje, Portugalijoje, kitoje ES valstybėje, o ten juos surasti ne taip ir paprasta, kadangi šie net nesiteikia prisistatyti ten esančiuose konsulinuose skyriuose. Tačiau mūsų pašneko vas priminė, jog nuo šios atsakomybės tarnybos vengė jaunuoliai vis viena neišsisuks — anksčiau ar vėliau grįžs į tėvynę jiems teks tvarkyti įvairius dokumentus dėl įsidarbinimo ir kitų svarbių reikalų, o be karinės įskaitos jie, aišku, to negalės padaryti. Už karinės prievolės vengimą jų laukia kur kas griežtesnės sankcijos...

Išimties taikomos ne visiems

Lietuvoje, kaip ir daugelyje demokratiškos valstybių, pastaraisiais metais svarstant privalomosios karinės tarnybos problemas, stengiamasi atsižvelgti ir į nuolat besikeičiančią nūdienos ekonominę, socialinę ir politinę padėtį, priimti lankstesnius sprendimus, ku-



KPAT viršininkas gen. mjr. Jonas Andriškevičius.

A. Tumėno nuotrauka.

rie, įvertinus tam tikras aplinkybes, leisti atidėti karo prievolę kai kuriems šauktiniams. Krašto apsaugos ministerijos teikimu Seime neseniai buvo įregistruotos karo prievolės įstatymo pataisos. Joms įsigaliojus išsiplėstų aplinkybių, leidžiančių atidėti privalomąją tarnybą, sąrašus. Pasak KPAT viršininko J. Andriškevičiaus, pagal šiuo metu galiojančius įstatymus numatyta, jog šauktiniams galima atidėti privalomąją tarnybą, jei nedarbingi ar vieniši jų šeimos nariai, likę be jų paramos, atsidurtų į sudėtingą materialinę, socialinę padėtį, taip pat, jei šauktiniai turi vieną ar du vaikus ir kt.

Ministerijos specialistų Seimui pateiktose pataisose numatyta, kad karo prievolę būtų galima atidėti ir jeigu be šauktinio sunkioje paramos būklėje, nepriklausomai nuo šeimyninio statuso ar darbingumo, liktų jo šeimos nariai. Juk ne paslaptis, pasak pašneko, pasitaiko atvejai, kada šauktinio šeimos nariai darbingi, bet negauna darbo ir dažnai patenka į sunkią materialinę padėtį.

Be to, pataisose siūloma leisti karo prievolę atidėti ir atsižvelgus į ypaci svarbias del šaukiamojam amžiaus jaunuolių profesijos ar veiklos specifikos aplinkybes. Pavyzdžiui, kai kurie teritoriniai skyriai yra gavę ne vieną kreipimąsi iš labai aukštų meno, kultūros įstaigų vadovų, kad atidėtų tarnybą jaunuoliams, kurie jau groja orkestruose ar šoka baletu ir yra pasiekę puikių laimėjimų.

„Iš tiesų, tomis pataisomis mes tarsi parodome tam tikrą to griežto Karo prievolės įstatymo demokratizavimą. Kaip pasisiekę visa tai įgyvendinti, priklausys, nuo mūsų aukščiausių valstybės politikų valios ir sprendimų, — sakė J. Andriškevičius.

Lietuva pamažu pereis prie profesionalios kariuomenės

Mūsų valstybėje iš įvairių politinių partijų atstovų dar prieš gerą dešimtmetį buvo prabilta, kad reikia atsakyti privalomosios karo tarnybos ir pereiti prie profesionalios kariuomenės. Šiuo klausimu ypaci aktyviai diskutuota ir pastarojo Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje. Iš pradžių buvo siūloma, jog palaipsniui atsisakyti šauktinių sistemų, iki 2008 m. pereiti prie profesionalios kariuomenės ir jau turėti ne mažiau 8,000 karių. Tačiau, pasak J. Andriškevičiaus, pasibaičius politiniams debatams, tapo maždaug aišku, kad del tam tikrų priežasčių profesionalios kariuomenės bent iki 2010 m. tikrai neturėsime.

„Šiame opime klausime

pirmiausia glūdi ekonominiai, socialiniai motyvai. Ar mūsų valstybė būtų pajėgi išlaikyti profesionalią kariuomenę, kiek joje turėtų tarnauti žmonių ir pagaliau, iš kokios 'žaliavos' atsirastų tie profesionalūs kariai? — retorikai klausė J. Andriškevičius. Pasak pašneko, šiuo metu šauktiniui išlaikyti per mėnesį valstybės vidutiniškai skiria apie 80 litų. Norint išlaikyti profesionalų karių, aišku, lešų prireiktų kone dešimteriopai daugiau...

KPAT vadovo nuomone, nevalia pamiršti, kad tikru profesionalu tampama ne per mėnesį ir net ne per metus. Klaidinga ir nelabai rimta galvoti, kad iš gatvės atėjus žmogus jau savaime taps karinės srities specialistu. „Manau, kad esminis pamatas profesionaliai kariuomenei kurti būtų per tuos 15 valstybės gyvavimo metų tarnavusių ir tebetarnaujančių asmenų kontingentas. Aišku, iš tokio didžiulio sąrašo atsiirinktume tik patius geriausias vyrus, deramai pasirėngusius profesionaliai karo tarnybai, — svarstė J. Andriškevičius.

Valstybės saugumą užtikrins ir rezervistai

Kiekvienoje valstybėje skirtingai sprendžiamas klausimas ne mažiau aktualus laisvoms, susijęs su rezervistų arba karo prievolininkų, kurie gali būti pašaukti karinėms pratyboms arba karo atveju, reikalais. Mūsų šaliai tapus visaverte Šiaurės Atlanto gynybos sąjungos nare, pasijutome kur kas

saugesni, tačiau niekas niekada negali garantuoti, kad tas saugumas išliks visada stabilus ir tvirtas.

J. Andriškevičiaus teigimu, be tiesioginio karinio konflikto globalėjantame pasaulyje iškyla ir kitų pavojų, vienas iš jų terorizmas — bene didžiausia XXI amžiaus žmonijos ryškė. Taigi, be šauktinių ir profesionalios kariuomenės, kiekvienos civilizuotos valstybės saugumą turi užtikrinti ir karinėje įkaitoje esantys 28–60 metų rezerve esantys karo prievolininkai.

„Pagal valstybės priimtą Lietuvos Respublikos ribinių skaičių patvirtinimo įstatymą, Seimas kasmet priima sprendimus kiek ir kokios kategorijos karių krašto apsaugos tarnyboje reikalinga. Įstatyme nuspėta, kad 2005 m. bendras ribinis krašto apsaugos sistemos tarnautojų ir aktyvaus kariuomenės rezervu karių skaičius turi būti iki 19,650 žmonių. Tas skaičius dar išskaidytas į atskiras privalomosios karo tarnybos karių bei rezerve esančių karo prievolininkų, — teigė J. Andriškevičius.

Iš minėto skaičiaus pagrindinį aktyvų rezervą sudaro Sausumos kariuomenės pajėgų sudėtyje esantys Krašto apsaugos savanoriškosios tarnybos (KASP) kariai — butent iš jų dažniausiai atrenkami kandidatai į įvairius karštus pasaulio taškus. Kiti rezerve esantys karo prievolininkai, periodiškai, ne dažniau kas 3 metai yra šaukiami į karines pratybas bei mokymus, trunkančius ne ilgiau kaip 2 savaites.

AKIVAIZDU, BET NEPRIPAŽISTAMA

Vis nepavargstama kaltinti prof. Vyta Landsbergį, Lietuvos konservatorių ir apskritai nepriklausomybę branginančius Lietuvos piliečius „rusofobija“. Buvę kolaborantai, okupacinių struktūrų veteranai ir jų „ideologinis antstatai“ — partiniai istorikai, literatai, pseudoliberalai — apsišgaudinėja dangstydami Rusijos tikrovę iliuzijomis skraistėmis. Esą Rusija „pasiūke“, „nebekelia grėsmės“, „demokratiška“, jos „negalima izoliuoti“, nuo jos „vis tiek niekur nepabėgsime, nes taip lemė geografija“ ir t.t.

Visi šie ir panašūs migdančios kapituliantiški teiginiai yra ne kas kita, kaip pavydėtinai atkaklumo pastanga regėti tai, ko nėra, arba nepripažinti akių, vaizdžių dalykų. Nesinori čia nagrinėti Rusijos „demokratiškumą“ pavyzdžių, kurių kiekviena diena pateikia vis naujų ir vis ryškesnių (Baltijos šalių okupacijos nepripažinimas, genocidas Čekėnijoje, teisminiai susidorojimai su oponentais, apynasris spaudai, skustagaliai, žudantys kitataučius tiesiog

gatvėje, vėl sugrįžę „šnipų procesai“...) Eitinėmis kategorijomis mastantiems žmonėms pakaktų išsiginėti į vieną faktą: šalis, kurios piliečių dauguma išsirikino į prezidentus slaptoji policijos papulkininkai — jau viską pasakė apie savo mentalitetą, vertybes, apie savo požiūrį į aplinkinį pasaulį.

Deja, ir aplinkinis pasaulis (ypač didieji Europoje), priimančias tai kaip savaime suprantamą dalyką ir vaizduojantis draugystę su tuo papulkininku, taip pat viską pasako apie save — apie vyraujančią gyvenimo ir veikimo sampratą. Tai — paraiška visiems imanomiems miunchenams ir jaltoms ateityje. Ir tai signalas Baltijos valstybėms, Kaukazo tautoms, visiems laisvę mylinčioms ir garbės nepraradusiems žmonėms: atsargiai! — tai prekeiviai, besirūpinantys tikta savąja nauda. Kai tik jiems pasirodys patogų, jie ir vėl jus parduos, iškeis, paliks likimo valiai, kaip šandien čėčėnus...

Kun. Robertas Grigas

PARDUODAMAS POPIEŽIAUS BUTAS

Butas netoli Bonos, kurį daugiau kaip prieš 40 metų nuomojosi naujasis popiežius Benediktas XVI, dabar, kelios savaitės po aktyvaus varžymosi dėl jo automobilio, tai pat parduodamas interneto varžytinėse.

Vokiečių kardinolas Joseph Ratzinger, kuris praėjusį mėnesį buvo išrinktas popiežiumi, šiame bute Bonos priemiestyje gyveno nuo 1959 iki 1963 metų, kai dėstė teologiją vietoje universitete. Tai vienas iš šešių butų keturių aukštų name, kuris buvo pastatytas 6-ajame dešimtmetyje ir kurį parduoda nekilnojamojo turto agentas Christopher Blatzheim.

Apie jo pardavimą buvo

paskelbta internete, ir nuo to laiko juo domėjosi 13,424 interneto vartotojai, sakė „eBay“ atstovė. Ji išgity norintys žmonės dar 27 dienas gali savininkui privačiai siūlyti savo kainą. „Pardavėjas tą pastatą per eBay norėjo pasiūlyti jau labai seniai. Taip supato, kad staiga buvo pasiūlytas ir popiežiaus „Golf“ — sakė atstovė. Praėjusį mėnesį viena interneto kazino įmonė 21 metų vokiečių German Benjamin Halbe sumokėjo 188,938 eurus, už šešerių metų pilkos spalvos „Volkswagen Golf“, kurį jis vos prieš tris mėnesius buvo nusipirkęs už 9,500 eurų.

(BNS)

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ir vėl mėginimas nuslėpti sovietmečio nusikaltimus

Lietuvoje tiesiog karštingai darbuojasi, kad sovietmečio nusikaltimai ir juos vykdžiusieji asmenys būtų apsaugoti nuo užtarnauto atlygio. Argi ne dėl to buvo išleistas įstatymas išlaikyti KGB archyvus (net tuos jų likučius, kurie dar kažkokią stebuklą buvo neišvežti į Rusiją arba nesunaikinti)? Ką iš tikrųjų norima tokiu įstatymu apsaugoti? Koks pagaliau skirtumas, ar tie archyvai bus išlaikyti 100, 70, ar 50 m.? Per tą laiką nebeliks nei nusikaltėlių, nei jų kaltintojų. Kas gi po tiek metų užsiims knistis po aptriušiusius raštus, ieškodamas tiesos, jei dabar, kai toji tiesa dar nesunkiai randama, jos šaltiniai ne tik ignoruojami, bet „užrakinami devyniomis spynomis“?

Ačiū Dievui, Vilniuje turime Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą (LGGRTC) ir jo vadovę Dalią Kuodytę. Šio centro pastangomis jau išleista nemažai knygų, liudijančių lietuvių tautos kančių kelią, o taip pat tų, kurie mūsų tautą privertė tuo skausmingu keliu eiti — į kalėjimus, į tremtį, į mirtį. Šios knygos akivaizdžiai byloja apie Lietuvos golgotą, atsidūrus „Maskvos įtakos sferoje“.

Kad Maskva tos praeities nenori pripažinti, galime suprasti — neleidžia šovinistiška rusiškoji savimeilė ir baimė, kad gal reikės atlyginti sovietų okupacijos dešimtmečiais padarytus nuostolius. Tačiau kai patys lietuviai stengiasi šiuos leidinius suniekti, sustabdyti jų tolimesnę leidimą, tai jau tikras paradoksas! O sustabdyti visgi stengiamasi. Kaip neseniai stengiasi šiuos leidinius suniekti, sustabdyti jų tolimesnę leidimą, tai jau tikras paradoksas! O sustabdyti visgi stengiamasi. Kaip neseniai stengiasi šiuos leidinius suniekti, sustabdyti jų tolimesnę leidimą, tai jau tikras paradoksas!

Š. m. gegužės pradžioje išleistas IV vardyno tomas, kuriame, kaip ir trijuose ankstesniuose, išspausdinti nukentėjusių asmenų sąrašai, vardynai, kur nurodomi tam tikri duomenys — vardas, pavardė, gimimo vieta, iš kokios vietos žmogus buvo išstėtas... Tuojau buvo susilaukta neigiamos žmogaus teisių stebėjimo instituto valdybos pirm. Kęstučio Čilinsko reakcijos. Jis

tvirtino, kad tokių leidinių negalima leisti, neatsiklausus kiekvieno paminėto asmens, o jei jis miręs — jo giminių, leidimo. „Pagal Lietuvos ir tarptautinę teisę nukentėjusių asmenų duomenims paskelbti reikia gauti tų asmenų sutikimą. Tai, kad nukentėjusiųjų asmenų teises pažeidė sovietinė valdžia, nėra pagrindas atimti teisę iš asmens duomenų apsaugą šiandieninėje Lietuvoje, — teigia K. Čilinskas, pridurdamas, kad „LGGRTC savo leidžiamose knygose skelbdamas asmens duomenis, elgiasi neteisėtai“. D. Kuodytė stebisi, kiek reiktų pastangų ir lešų, jei visus 40,000 asmenų, kurie įeina į vardyno sąrašus, būtų galima apklausti, ar jie sutinka tame vardyne būti. Pagal tokių įstatymų interpretavimą apskritai nėra prasmės vykdyti mokslinių tyrimų. „Kokia prasmė tai daryti, jei duomenų nebus galima skelbti?“ — sako D. Kuodytė.

Atrodo, kad kai kam LGGRTC leidžiamos knygos yra labai aštrus krislas akyje. Jei kitu būdu negalima jų sustabdyti, tai sukuriamas, kaip D. Kuodytė sako, „absurdiškas įstatymas“. Gal netrukus bus pareikalauta, kad šis centras būtų uždarytas, visi paminklai tremtiniais, partizanams, Lietuvos kankiniams nugriauti, okupacijos dešimtmečiai iš istorijos knygų išbraukti (jau ir dabar stengiamasi juos „sušvelninti“, net mokykliniuose vadovėliuose vengiant pasakyti tiesą). Bet yra ir išmintingesni balsai, kaip, pvz., Teisės instituto dir. pavaduotojo Petro Ragausko, kuris teigia: „Remiantis LGGRTC įstatymo 8 str. 1 dalimi 'Lietuvos gyventojų genocidas ir persekiojimas tiriamas, renkant ir nagrinėjant visą Lietuvoje ir už jos ribų esančių archyvų medžiagą bei dokumentus, liudytojų, dalyvių ir aukų parodymus bei prisiminimus'. Genocido tyrimas ir istorinės tiesos nustatymas negali būti stabdomas jokia dingstimi...“

Su ta nuomone, be abejo, sutinktu visi užsienio lietuviai. Turime budriai stebėti tolimesnę šių įvykių eigą ir, jai pakrypus netinkama linkme, nedelsiant griežtai reaguoti.

MENANT 1941 M. BIRŽELĮ...

Su pluoštu sielvarto prisiminimų...

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Nr. 2

„Atsiskaitymas“ Lietuvos komunistų su „kraugeriais buržuais-buozėmis“ neturėjo ribos. Nepasitenkinta viso turto pagrobimu iš nekaltų, teisėtų savininkų. Lietuvos komunistai, su Maskvos džiuga pagalba neršėsi savo tautiečių kančių ir kraujo...

Nereikėjo, tačiau, būti „kraugierių buoze“, kad į Stalino „saules“ nešėjų nagus papulktum, būtum žiauriai nublokštas ir tolimiausius „plačiosios tėvynės“ ubagynės kampus, šaltiausius jos nužmogintą prarają, iš kurių tik patys laimingiausieji grįžo. Juk tėvo Vlado Petrausko Raseinių autobusų stotyje keleivių bagažų nešiotojas, del nugėrimų neprisilaikęs prie turto, bet keliavęs užsienyje, buvęs sovietijoje, patyręs „Stalino rojų“ akivaizdžiai, pirmomis sovietų okupacijos dienomis neatsargiai, bet teisingai juos pavadinęs, iš patirties „ubagų kraštu“, buvo sudorotas be pėdsakų, kaip ir „buozės“. Tokių Raseiniuose ir visoje Lietuvoje „liaudies priešas“ buvo ne vienas, kad ir ne „buržuju“.

Po naktinių suiminių, įkalinimų ir dingusių pažįstamų ir nepažįstamų, po nuosavybės ir verslo „nacionalizuojant“ pagrobimo, jausdamiesi (pagaliau) lygus su lygiausia liaudimi, vis vien baisėjomes tos dienos-valandos, kai enkavedistai kumščiais trinktelis į duris, anksčiau ar vėliau — kitaip negalėjo būti. Tėtė Vladas, gerai kalbantis rusiškai (karmėčių lankę pradinę mokyklą rusiškai) kompartijos nuožūra buvo paliktas prie likusios „Lietukio“ kuro pompos, vienintėles Raseiniuose, buv. autobusų stotyje, pumpuoti (ir priimti) kurą rusų GAZ ir ZIS (imone Stalino vardo) sunkvežimiams (abu pagal pavogtas pasenusio Amerikos Ford kopijas surinkti). Jie šimtais skubiai juo, veik be pertraukos prie statomo sovietų oro uosto arti Raseinių, be abejo,

kam tai ruošiantis. Vaikui ramiose Raseiniuose, tas vargingų rusų sunkvežimėlių bruzdėjimas savotiškai atrodė ir liko atminty, kaip skruzdėlynas ar bitynas. Nors kaimynai Borevičiai vertėsi sunkvežimiais, niekad Nepriklausomybės gatvė nebuvo panaši į skruzdėlyną... Kitoj pusėj gatvės, statybos rangovo Jono Mickevičiaus šeima, moderniam baltame name (likęs ir šiandien, berods Dubysos 13) buvo viso to liudininkai, „Gaziukams“ ir „Zisiukams“ zujant tarp buvusios Petrauskų autobusų stoties ir oro uosto statybos. Skersai nuo Mickevičių, ir vakarus Totolio name gyveno tėtės sesuo Stasė (iš trijų, amžiumi vidurinė) vienintelė išteikėjusi ir jos vyras Vladas Sirtautas, kuris dirbo su Petrauskais bei dukrelė Nijolė, kuri kiek jaunesnė, buvo man kaip sesutė.

Bus daugiau.



Tevas Kazys Petrauskas prie sūnaus Vlado iš Amerikos lietuvio pirkto Kazio Lukšo pirmo automobilio, Chevrolet '24-'29.

Draugo lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė, 2005 m. birželio 3 d., penktadienis (Nr.20), 4 psl.

Gedulo ir Vilties diena

Tremtis — lietuvių tautos genocidas

Tremė lietuvių ir carinė Rusija. Labai daug buvo ištremta po sukilimų. Ypač ši „darba“ ištobulino sovietai. Siekdami nutautinti Baltijos šalis, jie labiausiai apsišvietusius ir nusiėmusius žmones vežė į tolimasias Sovietų Sąjungos vietas. Maskva klusniams savo parankiniams Lietuvoje buvo įsakiusi ištremti 700,000 (!) žmonių. Įsakymo vykdyti imtasi tik „Stalino saulei užtekėjus“ — jau 1941 metų birželio 11-osios naktį buvo suimti ir išvežti keli tūkstančiai žmonių. Tikras lietuvių tautos genocidas — masiniai tautos trėmimai prasidėjo ankstyvą birželio 14 dienos rytą. Šią dieną Lietuva pavadino **Gedulo ir Vilties diena**. Visiškai sunaikinti lietuvių tautą bolševikai nespėjo. Išgelbėjo pradedę Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karas.

Tremimai budavo rengiami slapta, vadovaujant ir prižiūrint Maskvos statybininkui. Iš ten ateidavo ir „gerų“ patarimų.

Nesigailėti nei mažų, nei senų, šaudyti vietoje, kai tremiamieji nesutelpa į turimą transportą, mėginantį pabėgti ar šiaip nepatinkanti...

Tą birželio naktį į Joniškio valsčiaus agronomo Vlado Petrausko namus įėjo trys ginkluoti vyrai kalbėjosi rusiškai. Vienas jų grubiai burtelėjo:

— Renkitės! Vaziuosim. Po dviejų dienų parvešim.

Beveik jokių daiktų pasiimti neleido. Nuvežė į tokių pat bedalių pilną geležinkelio stotį, suvarė į užkaltais langais gyvulinis vagonus. Traukinys atvežė į Naująją Vilnią. Čia visus išvarė iš vagonų, vyrus atskyrė ir susodino į kitą traukinį. Žmonių prigrūsti ešelonus pajudėjo į nežinią. Po poros savaičių keletas keli traukiniai sustojo miške. Dalis tremtinių buvo apgyvendinti nušiuosiuose, išdaulytais langais, be krosnių ir durų barakuose. Kitiems ir jų neužteko — liko ant plyno lauko. Po kelių dienų — tolyn į Sibiro platybes.

Išlaipino pačioje šiaurėje, prie Laptevų jūros. Aplinkui, kur tik akys užmatė, — šaltis, ledo ir vėjo karalija. Pirmoji pastogė buvo aplūzusi valty. Veliau iš pakrantėje susirinkti

rašigalių ir lentų tremtiniai statėsi belangius būstus — juratas.

Turėjo gaudyti žuvis lediniame vandenyje. Ypač buvo sunku žiemą, kai naktimis beveik pusę metų, spigina 40–50 laipsnių šaltis, draskosi pūgos. Nei šiltų drabužių, nei avalynės tik nuolatinis alkis... Už pasimintą žuvelę grėšė treji metai kalėjimo.

Pokarinės tremtis buvo vadinamos gražiais vardais, kad pasaulis nesužinotų apie sovietų juodus darbus. — „Pavasaris“, „Bangų muša“, „Ruduo“...

Tremtis pasibeldė beveik į kiekvieną šeimą — 1944–1953 metais išvežta apie 300,000 labiausiai išsilavinusių, kurybingiausių ir darbščiausių Lietuvos žmonių. Daugelis jų, praeję kančių kelią nuo Tėvynės iki speiguotojo Sibiro, Kazachijos, Vorkutos šachtų, ten atgule amžiams.

Po diktatoriaus Stalino mirties dalis tremtinių buvo paleisti, bet tik nedaugeliui leista sugrįžti į Lietuvą. O ir čia ne ką surado. Žemė ir namai atimti, viskas išgrobstyta strībų, sovietinių kareivių.

*Nugrimsi ir praeitį, tremtie,
Pilna žiaurumo ir patyčių,
Bet viską saugok, atmintie,
Kaip saugoji paveikslą
Vyčio.*

V. Cinauskas

1941 m. birželio 14 d. — pirmasis didysis Lietuvos gyventojų trėmimas. Ši diena pavadinta **Gedulo ir Vilties diena**.

1945 m. balandis — gegužė — pirmosios Lietuvos žmonių pokario tremtis.

1948 m. gegužė — didžiausia Lietuvos žmonių tremtis „Pavasaris“.

1949 m. kovas — tremtis „Bangų muša“.

1951 m. spalio — tremtis „Ruduo“.



Šiame žemėlapyje, vaikai, matome Lietuvos žmonių trėmties ir kalnimo vietas Sovietų Sąjungoje.

Bostono lituanistinė mokykla

Gerbiamieji „Draugo“ lietuvių redaktoriai,

Siunčiu 3 mokinukų rašinius apie Tragiškąjį birželį. Daug mokinių apie tai išgirdo pirmą kartą. Labai liudna!

Esu dėkinga už spausdintus rašinius „Partizanai“. Visi mokiniai rašė šia tema, tačiau parinkau geresnius.

Bostono lituanistinės mokyklos mokytoja Liuda Senutienė

Ką aš žinau apie Baisųjį birželį

1940 m. Lietuva buvo graži, vaisinga ir linksma. Jos žmonės buvo laimingi ir darbštūs. Bet kai lietuviai statė savo valstybę, kitos komunistų šalys norėjo ją sugriauti. Iš šių šalių ypatingai pavysėjo Rusija.

Tuo laiku Rusija buvo subankrutavusi ir smunkanti šalis. Jie pamatė, kaip gera Lietuvoje ir sugalvojo atkeršyti. 1940 m. birželio mėnesį jie užėmė Lietuvą.

Tačiau tas nepalaužė lietuvių meilės savo tėvynei. Tada, 1941 m. birželio 14 d., okupantai dideliais sunkvežimiais, kartu su slapta policija, važiuo

nuo namo prie namo imdami visus, kurie mylėjo tėvynę ir trėmė... Jiems nerūpėjo ar turtingas, ar vargšas, jaunas ar senas. Daugybė žmonių, daugiau negu 40,000, buvo išvežti į Sibirą. Daug žmonių mirė pakeičiant arba tik nuvežti į Sibirą. Todel tas mėnuo vadinamas Baisiuoju birželiu.

Adelė Bubnytė
Bostono lituanistinė mok.
VII skyrius

Baisusis birželis

1940 m. birželio mėnesį komunistai užėmė Lietuvą.

1941 m. birželio 14 d. rusai vežė lietuvių traukinių vagonuose į Sibirą. Rusai šitaip darė, nes jie norėjo kuo greičiau surusinti Lietuvą.

Ne visi lietuviai buvo ištremti. Kai kurie pabėgo iš Lietuvos ir atsirado laisvuose kraštuose. Tarp jų buvo mano senelis. Gaila, kad ne visi galėjo pabėgti nuo komunistų.

Dainius Kazlauskas
Bostono lituanistinė mok.
VII skyrius

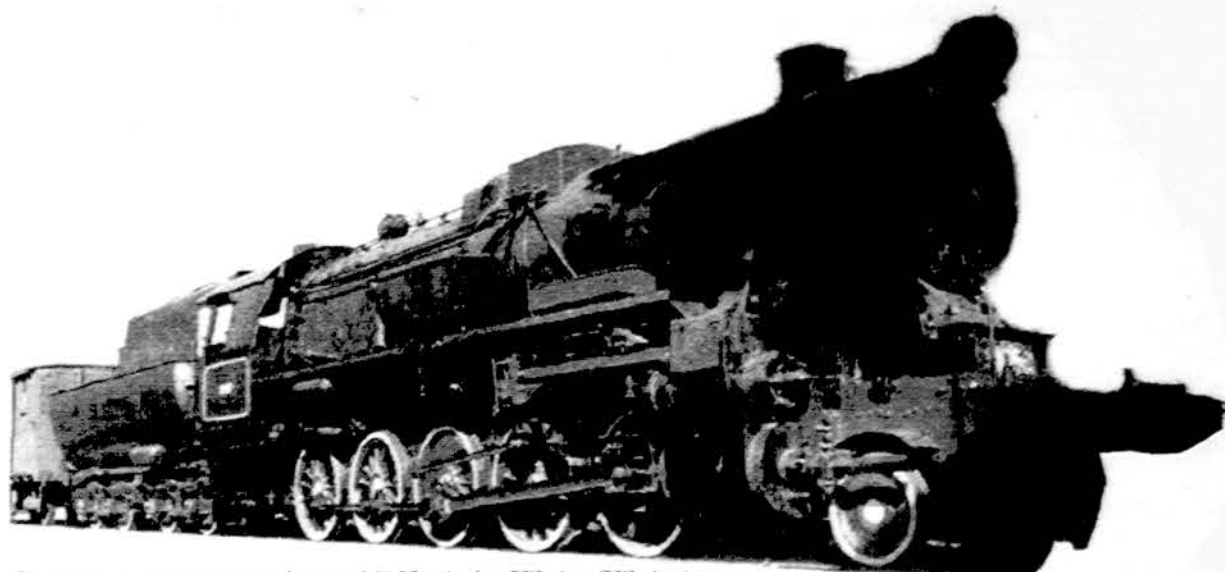
Baisusis birželis

Birželio mėnesį, kai sovietai jau buvo užėmė Lietuvą, jie pradėjo vežti žmones į Sibirą.

Jie išiverždavo į žmonių namus viduryje nakties ir išvarydavo vienmarškinius į lauką. Jie atskyrė tėvus nuo šeimų ir suvarė visus į gyvulinis vagonus. Lietuviai buvo vežami mėnesių mėnesius — be maisto, vandens, vietos miegoti...

Kai kurie neištvėrė ir mirė tuose vagonuose. O kai žmogus mirdavo, jį komunistai tiesiog išmesdavo į laukus ir palikdavo. Kai žmonės pagaliau atsidūrė Sibire, jiems reikėjo pastatyti namus ir prasimaitinti. Daug žmonių mirė Sibire, bet tie, kurie išgyveno, tik po daugelio metų galėjo grįžti namo, į tėvynę, į Lietuvą, kai ji atgavo nepriklausomybę.

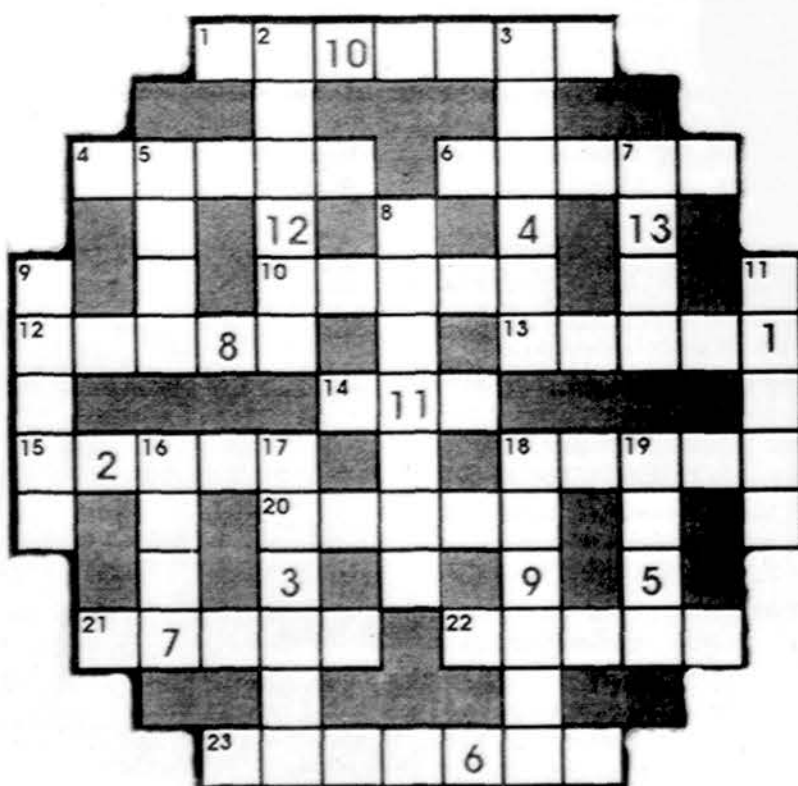
Monika Girniūtė
Bostono lituanistinė mok.
VII skyrius



Garvežys, vežęs žmones į tremtį iš Naujosios Vilnios (Vilnius). Dabar tautos kančių paminklas.

Kryžiažodis

1. Su ūsais.
2. Pamotės skriaudžiama našlaitė iš pasakos.
3. ...ir pelenuose žiba.
4. Nosies nelaimė persalus.
5. Baldas, kuriame praleidžiame trečdalį gyvenimo.
6. Kiaura vieta.
7. Pingvinukas iš populiarus animacinio filmuko.
8. Virvutė šokinėti.
9. Žuvies kiaušinėliai.
10. Kaimietijų gyvenamasis namas.
11. „Kai aš ... buvau“.
12. Mokyklos kambarys.
13. Žodis „plona“ priešingai.
14. Didžiausias žmogaus organas.
15. Ir mergaitės vardas, ir laikas, kai pradeda švisti.
16. Pusė tuzino.
17. Tėtis koridoriaus sienas... lentelemis.
18. (horiz.) Didelis vėjas, audra.
- 18 (vert.) Pieno produktas, iš kurio spaudžia sūrus.
19. Trijų muzikantų ansamblis.
20. Kinijoje gyvenantis bambukinis lokys.
21. Pabalusiais plaukais.
22. Išjojo, išjoja, ...
23. Mirusiųjų minėjimo diena.



Teisingą atsakymą sužinosite, paeiliui surašę sunumeruotus raides.
Sėkmės!

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Kaip mes kalbame?

Mieli vaikučiai, štai ir baigėsi mokslo metai lituanistinėse mokyklose. „Draugo“ lietuviukai linki jums gerų vasaros atostogų ir dar, nors labai vasarą nesinori, perskaityti nors vieną lietuvišką knygėlę. Mat skaitydami grožinę literatūrą, nuotykių arba istorines knygas, galite išmokti daugybę naujų lietuviškų žodžių. Jie padės išmokti jums gražiai reikšti savo mintis.

O ar jūs žinote, kad kiekvienas iš mūsų kalboje pavartoja „kalbos šiukšles“? Kadangi jos yra vartojamos, reikiama, kad šie žodžiai nėra visai bereikšmiai. Kalbos tyrėjai sako, kad per daug dažnai užpildydami kalbą pauzėmis „aaa“ ir „mmm“ — darome ją nesuprantama. Taip vertiname pašnekovą patį nuspėti, pratęsti ir užbaigti mūsų mintis.

Herbert Clark ir Jean Fox Tree nusprendė, kad įvairūs kalbos nesklandumai ir trukdžiai reiškia daugiau nei išsiblaškiusio kalbėtojo nesugebėjimą tinkamai reikšti mintis. Tai skirta klausytojui.

Kalbėdami turime galvoti apie savo kalbos turinį ir stengtis išlaikyti dialogą tarp dviejų žmonių. Tokios frazės, kaip: „mmm“, „aaa“, „žinai“, padeda valdyti pokalbio eigą.

Mokslininkai savo tyrimais siekia įrodyti, kad šios frazės vykstant pokalbiui atlieka specifinį vaidmenį. Jie nustatė, kad „mmm“ beveik visuomet reiškia kalboje atsiradusią ilgą pauzę, o „aaa“ — tik trumpą uždelimą.

H. Clark mano, kad pauzės pačiame sakinio viduryje yra visiškai natūralios, nes įprastinio dialogo metu žmonės kalba nuo 120 iki 150 žodžių per minutę greičiu. Kai yra toks tempas, keli stabtelėjimai tiesiog neišvengiami.

Tam tikrus garsus pauzėms užpildyti turi visos pasaulio kalbos. Pvz., anglai sako „uh“, „oh“, „um“, o prancūzai — „eu“ ir „em“, ispanai — „eh“ ir „pues“, o japonai — „eto“ bei „ano“.

Paruošta pagal žurnalą „lux/aušimui“.

Kodėl taip daro suaugusieji?

Kodėl suaugusieji mus nutraukia, kai mes kalbame, o mums to daryti negalima? („Bitutės“ žurnaliuke klausia Vytautas iš Alytaus)

Psichologė Kristina atsako, kad suaugusieji ne visada būna mandagūs. Gal todėl, kad būna pavargę, nekantrūs, išsiblaškę. Kita vertus, kalbėjimui yra tinkamas laikas ir vieta. Pvz., kai tėvai įbedė akis į televizorių ir įdėmiai klausosi žinių, geriau jų nekalbinti. Juk mokytojas taip pat bus nepatenkintas, jei pradės kalbėti apie orą aiškinant jam naują pamoką. Teta irgi gali nutildyti, jei autobuse pulsi reikšti nuomonę apie jos naują šukuoseną. Kai kitą kartą tave nutrauks bekalbantį, pagalvok, kas atsitiko, ar tu padarei kažką ne taip, ar kitas. Jei suaugęs pasirodys neteisingas, pagalvok, kaip geriausia elgtis. Gali atsidusti, apsisukti ir nueiti, ypač jei jauti, kad teisybės ieškoti neverta. Jei suaugęs yra tavo artimas žmogus, gali jam pasakyti, kaip jautiesi, ką galvoji, kai tave nutraukė, ir paprašyti, kad daugiau taip nedarytų, pavyzdžiui: „Aš sutrinku, arba jaučiuosi pažemintas, nuliūstu, įsiseidžiu, supykstu, įsiūntu, man atrodo, kad aš tau visai nerūpiu, kad manęs nevertini, kad esu vabalas vietoje. Norėčiau, kad kitą kartą mane išklausytum iki galo“.

Mieli vaikučiai, būkite mandagūs, atidūs sau ir artimui. Būkite geri ir paslaugūs, tuomet ir jums artimieji atsakys tuo pačiu. „Draugo“ lietuviukai nori padėti jums suprasti save šiame dideliame keistame pasaulyje.

O dabar, „Draugo“ lietuviukai, kaip ir jūs, vaikai, išeina atostogauti. Susitikime rugsėjo mėnesį. Iki pasimatymo!



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, (TAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

RYGA

Latvijos Seimas ketvirtadienį patvirtino Europos Sąjungos konstituciją, o ministras pirmininkas Aigars Kalvītis paraginamas kitas Europos šalis pasekti Latvijos pavyzdžiu. Jis pažymėjo, jog Latvija „norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad neigiamas požiūris į konstitucinę sutartį daugelyje valstybių narių aiškinamas ne tiek sutarties turiniu, kiek Europos ateities neapibrėžtumu, neduodančiu aiškaus atsakymo į klausimus, dominančius kiekvieną europietį. Latvija mano, kad ši sutartis kaip tik ir garantuoja būsimą Europos Sąjungos raidą“, pažymima kreipimesi.

HELSINKIS

Suomija atsisakė priimti Rusijos pasiūlymus, esą jos lėktuvai nebuvo pažeidę oro sienų, ir žadėjo informuoti pasaulio visuomenę, jei tai pasikartotų. Gegužę Suomija pareiškė, kad per pastaruosius kelis mėnesius Rusijos kariniai lėktuvai ne kartą buvo pažeidę Rusijos oro erdvę arba pakeliui į Kaliningradą virš Baltijos jūros, arba grįždami atgal, ir kad Suomijos vyriausybė nori vesti derbą su Maskva, šiai nesureagavus ir prašymus padaryti tam galą.

PARYŽIUS

Trečiadienio vakare Prancūzijos geležinkelinių praeitių streikas ketvirtadienį rimtai sutrikdė traukinių eismą šalyje. Streiką pradėjo keturios profesinės sąjungos, atstovaujančios

70 proc. valstybės valdomos geležinkelinių bendrovės SNCF darbininkų. Iki penktadienio 8 val. ryto, kai streikas bus užbaigtas, keleivius aptarnaus tik 60 proc. greitųjų TGV traukinių ir 35 proc. traukinių vidaus maršrutuose. Labiausiai nuo streiko nukentėjo Paryžiaus priemiesčių gyventojai, nes priemiesčių maršrutuose dirba tik 25-60 proc. traukinių. Darbininkai reikalauja didesnio darbo užmokesčio bei naujų darbo vietų.

BERLYNAS

Po Europos Sąjungos (ES) plėtros praėjusių metų gegužės 1 d. iš naujų ES narių ir senasias nares emigravo daugiau kaip 100,000 žmonių, kurių dauguma apsisistojė Didžiojoje Britanijoje. Tai pranešė Vokietijos ekonominis tyrimų institutas DIW. Tuo tarpu Didžioji Britanija praėjusią savaitę paskelbė oficialaus tyrimo duomenis, kad vien iš Didžiąja Britanija po plėtros atvyko daugiau kaip 175,000 žmonių. Pasak DIW, emigrantai renkasi Didžiąja Britaniją, nes dalis kitų senųjų ES narių, pvz., Austrija, Vokietija ir Italija, taiko imigracijos apribojimus.

RUSIJA

MASKVA

„Jukos“ byla, kurios kulminacija tapo buvusio „Jukos“ vadovo Michail Chodorkovskij nusprendimas devynerius metus kelti, labai smarkiai pakenkė ekonomikai ir iš esmės keičia šalies politinę sistemą, sakė Rusijos prezidento patarėjas ekonomikos klausimais Andrej Illarionov.

M. Chodorkovskij ir jo verslo partnerio Platon Lebedev procesą jis pavadino „parodomuoju“. „Tas teismas, kuris vyko, parodė didžiulį nekompetentingumą ekonomikos ir teisės požiūriu. Mane sukrėtė žemas lygis asmenų, kurie atstovavo valstybei“, sakė jis.

JAV

WASHINGTON, DC

Paul Wolfowitz perėmė vadovavimą Pasaulio bankui ir išdėstė savo darbotvarkę, kurioje numatyta daugiausia dėmesio skirti Afrikai, taip pat — spręsti korupcijos problemą ir užtikrinti, kad skurdžios šalys, bankui priimančios savo sprendimus, jaustųsi ne taip nustumtos į šoną. Per savo, kaip Pasaulio banko vadovo, pirmąją trumpą spaudos konferenciją P. Wolfowitz sakė neketinantis pertvarkyti šios institucijos, kuri dažnai vadinama nerangia ir biurokratiška.

AZIJA

TAŠKENTAS

Uzbekistano Užsienio reikalų ministerija patvirtino šalies valdžios nenorą pasikviesti tarptautinę bendriją padėti iširti gegužę vykusius kruvinus įvykius Andizane. Vyriausybės kariuomenė gegužės 13 d. nuslopino neramumus Andizane. Pasak mačusiujų, tada žuvo apie 500 žmonių, daugiausia taikūs piliečiai. JAV prezidentas George W. Bush neseniai pareiškė, jog nori, kad tragedija būtų nuodugniai ištirta.

Ginklo broliui

A + A

inž. j.lt. EDVARDUI ČIŽINAUSKUI

mirus, jo žmonai ELENAI, visiems giminėms bei draugams, reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

PLP karo mokyklos XX laidos
karininkai ir jų šeimos

JOKIŲ VAIKŲ NEREIKIA

Vokiečiai liaujasi turėję vaikų, o porų, savanoriškai pasirenkančių bevaikystę, didžiausios euro zonos ekonomikos politikų bei darbdavių siaubui, kasmet vis daugėja. Ši mėnesį Prancūzijos vyriausybės paskelbti duomenys rodo, kad iki 2050 metų šios šalies gyventojų nuo dabar esančių 60,2 mln. padaugės iki 75 mln., tuo tarpu Jungtinės Tautos (JT) prognozuoja, jog Vokietijoje per tą patį laikotarpį gyventojų nuo 82 mln. sumažės iki 70,8 mln.

„Man beveik 35 metai, esu ištekęs ir neturiu nė vieno vaiko, — rašo Donna, neseniai dalyvavusi moterims skirtame žurnalo „Brigitte“ internetinėje diskusijoje. — Kokios nors ypatingos priežasties nėra, išskyrus tą faktą, kad niekada neįsivaizdavau savęs turinčios vaikų.“

Vokietijos federalinio demografinių tyrimų instituto atliktas tyrimas parodė, kad 26 proc. vyrų ir 15 proc. moterų nuo 20 iki 39 metų nenori sukurti šeimos — tai gerokai daugiau nei 1992-aisiais, kai taip manė 12 proc. vyrų ir 10 proc. moterų. „Išsitikinimas, kad bevaikystė yra idealus gyvenimo būdas, sutinkamas vis dažniau, — priena išvados tyrimo autoriai.

Si populiarėjanti tendencija daugelį vokiečių verčia grąžinti rankas. Vokietijos visuomenės spartai sensta, bei nuo kaimyninių Europos šalių ima atsikirti ir kitais požiūriais. Pavyzdžiui, vokiečių vidutiniškai turi 1,7 vaiko, kai tuo tarpu daugumos Europos šalių gyventojos svajoja mažiausiai apie dvi atžalas. 40 proc. universitetinių išsilavinimą turinčių vaisingo amžiaus moterų yra bevaikės. „Minties apie vaikus atsisakymas yra minties apie gyvenimą atsisakymas, — neseniai pareiškė kraštutinių pažiūrų teisininkas Otto Schily, einantis Vokietijos vidaus reikalų ministro pareigas. Jis žino, ką sako, nes turi dvi dukras.

Tačiau daugeliui moterų turėti vaikų reiškia karjeros pabaigą. Dirbančios motinos skundžiasi, kad dažniausiai yra laikomos „žiauriomis motinomis“ — moterimis, kurios palieka savo vaikus prižiūreti kitiems, idant galėtų siekti asmeninių tikslų. Šalyje, kur mokyklų darbo

diena paprastai baigiasi pusę dviejų, suderinti darbą ir vaikų auginimą vis dar tebėra tikras galvos skausmas. „Vietą lopšelyje gauti ir sunku, ir brangu, — žurnalo „Brigitte“ pokalbių sveikė skundėsi 35 metų Andrea. — Aš tiesiog negaliu įsivaizduoti, kad turėčiau vaiką, sėdžiu namie ir tampa finansškai priklausoma nuo savo partnerio ar valstybės.“

Vokietijos vyriausybė iki 2010 metų išpareigojo sukurti 230,000 vietų dienos centruose, o kai kuriose šalies zėmėse svarstoma pratęsti mokyklų darbo laiką. Be to, vokiečiai linkę ilgiau studijuoti nei kitų šalių gyventojai — dauguma jų universiteto ar kolegijos sąrašose tebėra ir sulaukę trisdešimties metų amžiaus. Toks ilgas studijų laikotarpis yra „patikimas kontracepcijos metodas“, teigia už šeimos politiką atsakinga ministrė Renate Schmidt. Bevaikystė emė populiarėti visai neseniai — dar iki praėjusio dešimtmečio pradžios beveik 60 proc. moterų nuo 25 iki 29 metų turėjo vaikų. Šiandien jų beliko tik 29 proc.

Daugelis neseniai atliktų tyrimų pabrėžia psichologinius faktorius, sulaukančius nuo noro kurti šeimą. „Vokietijoje turėti vaikų nėra seksualu, — sako žurnalo tėvams „Eltern“ redaktorė Marie-Luise Lewicki. — Mums reikia ne šiaip lopšelių ir galimybės visą dieną praleisti mokyklose, o visuomeninių pokyčių.“

Anot Federalinio demografinių tyrimų instituto, pagrindinė bevaikystės priežastis — partnerio arba pastovių santykių nebuvimas, kurį nurodo 83 proc. apklaustųjų. Tačiau beveik 60 proc. teigia, kad juos nuo minties apie vaikus atgraso nerimas dėl atžalų ateities. Kitas tyrimas, kurį sausį paskelbė visuomenės nuomonės tyrimų institutas „Forsa“, teigia, kad tik 29 proc. moterų, kaip priežastį, kodėl nenori turėti vaikų, nurodo finansinę jų auginimo naštą ir tik 39 proc. tvirtina, nenorintys atsisakyti karjeros.

Panašu, kad turėti šeimą tapo „abstrakcija sąvoka“, prieina išvados Federalinis demografinių tyrimų institutas. (V.K.)

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai, patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty
Bus.: 773-590-0205
Res.: 708-425-7160
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

DRAUGAS, 2005 m. birželio 3 d., penktadienis

5

A + A

VIRGINIA PATRICIA KOLODNY (VASILIAUSKAITE WASILEWSKI)

Mirė 2004 m. spalio 17 d.

Nuliūdę liko: vyrai Peter; vaikai Leigh, Gabriel ir Allison; anūakai Isabella ir Benjamin; mama Birutė Vasiliauskienė; zentas Kevin Wormke.

Virginia dirbo advokate privačiame sektoriuje ir teismo sistemoje, kur buvo gerbiama dėl savo būdo ir sugebėjimų. Ji pasižymėjo nepaprastu įsitikinimų tvirtumu ir drąsa, didele meile ir gailėstingumu.

Mes jos netekome, bet niekada neužmiršime. Mūsų meilė jai nemirs.

Atsisveikinimas įvyko trečiadienį, spalio 20 d. 11:30 v.r. Riverside Memorial Chapel, 180 W. 76 St., New York, N.Y. lo06008264.tif

Liūdintys artimieji

A + A

PETRAS RUŠINSKAS

Mirė 2005 m. gegužės 29 d., sulaukęs 50 metų.

Gyveno West Allis, Wisconsin, anksčiau Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: sesuo Helen Kliner su vyru Donald; brolis Valentinas; daug sūnėnų ir dukterėčių; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

A.a. Petras buvo sūnus a.a. Juozo ir Tatianos Rušinskų, brolis a.a. Stepono.

Velionis pašarvotas penktadienį, birželio 3 d. nuo 4 v.p.p. iki 9 v.v. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, birželio 6 d., 12 val. dienos.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600; www.petkusfuneralhomes.com

Europos Sąjungos konstitucija atsidūrė „mirties patale“

Atkelta iš 1 psl.

Liuksemburgo premjeras Jean-Claude Juncker po Nyderlandų referendumo sakė, kad konstitucijos patvirtinimo procesas turi būti tęsiamas nepaisant antro skaudaus smūgio. Tačiau net jis pripažino, kad negalėtų tvirtai prognozuoti, kaip įvykiai klostysis po to, kai „ne“ konstitucijai pasakė dvi iš šešių ES steigėjų.

Nors kiti vadovai, tarp jų — Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac ir Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, taip pat ragino testuoti patvirtinimo procesą, tokio raginimo nebuvo girdėti iš Londono.

„Šių referendumų sprendimas dabar mums visiems iškelia sudėtingą klausimą apie

Europos ateities kryptį“, sakė užsienio reikalų sekretorius Jack Straw, kuris Didžiosios Britanijos planus dėl referendumo turi paskelbti kitą savaitę.

Didžiosios Britanijos pozicija gali būti lemtinga, nes ministras pirmininkas Tony Blair liepos 1 d. iš Liuksemburgo perims vadovavimą Sąjungai. Londono sprendimas sustabdyti savo planą dėl referendumo gali reikšti laidotuvių varpus.

Viena pagrindinių Briuselio koridoriuose aptarinėjamų idėjų dėl tolesnių įvykių yra ta, kad būtų galima išrinkti geriausius konstitucijos elementus ir kad ES vadovai galėtų pritarti dalmis.

Pavyzdžiui, galėtų būti įsteigtas naujas ES užsienio rei-

kalų ministro postas, kurį, kaip tikimasi, užimtų dabartinis užsienio politikos vadovas Javier Solana, be to, galėtų būti persikirstyti pagrindiniai ES institucijų valdžios įgaliojimai.

Buvęs Italijos premjeras Giuliano Amato, kuris buvo ES konstituciją parengusio konvencijos vicepirmininkas, kalbėjo apie svarbiausių mirštančios konstitucijos „organų persodinimą“.

Tačiau kiti žmonės Romoje, kur pernai spalį ES konstitucija buvo iškilmingai pasirašyta, turi mažiau vilčių.

„Manau, kad Europos Konstitucija, tokia, kokia ji buvo svarstoma, pateikta, tvarkoma ir aptarinėjama, yra žuvusi“, sakė Italijos premjero pavaduotojas Giulio Tremonti.

Prezidentas bendravo su verslo atstovais

Atkelta iš 1 psl.

Pokalbio metu bendrovės valdybos pirmininkas Aleksej Miler patvirtino, jog susivienijimą domina naftos perdirbimo bendrovės, įskaitant ir „Mažeikių naftą“.

Rusijos valdžia ketina nuo maždaug 40 proc. iki 50 proc. plius vienos akcijos padidinti jos valdomą „Gazprom“ akcijų dalį.

Pažaislio vienuolynas vertas UNESCO prieglobsčio

Atkelta iš 1 psl.

Pokalbio metu bendrovės valdybos pirmininkas Aleksej Miler patvirtino, jog susivienijimą domina naftos perdirbimo bendrovės, įskaitant ir „Mažeikių naftą“.

Rusijos valdžia ketina nuo maždaug 40 proc. iki 50 proc. plius vienos akcijos padidinti jos valdomą „Gazprom“ akcijų dalį.

„Tokiame didingame ansambliui reikia globalaus žvilgsnio, o gaunami trupiniai. Tik tie, kas turi geresnius ryšius, išsirišina didesnę paramą“, kalbėjo šv. Kazimiero kongregacijos vienuolyno sesuo Julita. Vienuolyno interjero ir bažnyčios vidaus erdvės tvarkytos būtent kongregacijos lėšomis.

Šis skurtumas (apie 10.7 proc. akcijų) šiuo metu valdo paties „Gazprom“ antrinės įmonės, jas tyliai „susirinkusios“ iš buvusių „Gazprom“ vadovų giminaičių. Valstybė šių akcijų tiesiog atimti negali — jas reikia arba nupirkti, arba į ką nors išmainyti.

Paklaustas, kokia „Gazprom“ kainų politika Lietuvos atžvilgiu ir ar bendrovė numato

didinti dujų kainas, A. Miler teigė, kad ši politika bus labai pasverta.

Anot jo, energetikos išteklų kainoms pasaulio rinkose augant, Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse jos yra žemesnės nei Europoje. Tačiau, anot A. Miler, „Gazprom“ vertina draugiškus ryšius su gausiais vartotojais Lietuvoje.

Šventčiausiosios Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčia su vienuolynu XVII a. vienuoliams kamalduliams pastatyti Lietuvoje Didžiosios Kunigaikštystės kancleris Kristupas Žygimantas Pacas (1621-1684), turtingos ir įtakingos Pacų giminės galva. 1677 metais pradėti statybos darbai, 1712 m. šventovės pašventinta.

Sesuo Julita pasakoja, jog nuo išorinio pasaulio atsiskyrę vienuoliai kamalduliai Pažaislije buvo įsikūrę iki 1832-ųjų — tais metais į vienuolyną atsikėlė stačiatikių vienuoliai. 1920-aisiais vienuolynė įsikūrė moterų vienuolės kazimierietės, ši kongregacija prižiūri vienuolyną ir šiandien.

Sesuo Julita pasakoja, jog nuo išorinio pasaulio atsiskyrę vienuoliai kamalduliai Pažaislije buvo įsikūrę iki 1832-ųjų — tais metais į vienuolyną atsikėlė stačiatikių vienuoliai. 1920-aisiais vienuolynė įsikūrė moterų vienuolės kazimierietės, ši kongregacija prižiūri vienuolyną ir šiandien.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabavimas laivais į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabavimas lėktuvais į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių perkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7343

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

IRENA TRUŠKŪNIENĖ, gyv. Glendora, CA, Draugo fondo pavaros vajui atsiuntė 200 dol., pasiekdama 1,000 dol. įnašų sumą ir tapo garbės nare. Sveikiname naują DF garbės narę ir dėkojame už paramą Draugo fondui.

2005.05.25. „DRAUGO“ LAIŠKŲ skyriuje buvo spausdintas Stasės Semėnienės laiškas „Draugas“ – Nr. 1, kuriame, per neapsižūrėjimą įšvėle ko-rektūros klaidą. Vietoje žodžio „trūkumų“, turi būti žodis „tūzų“. Redakcija atsiprašo gerb. S. Semėnienės už klaidą.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRUI, Lemont reikalingas elektrikas-mechanikas pastato priežiūrai. Darbo valandos ir apmokėjimas pagal susitarimą su administracija. Siūloma sveikatos apdrauda ir apmokamos atostogos. Skambinti tel. 630-257-8787, kreiptis į administratore.

NAUJOJI RADIOJOTIS „Trijų bangų radijas“ transliuoja programą lietuvių kalba AM 750 bangomis kiekvieną trečiadienį, nuo 4:30 v.p.p. iki 5:30 v.v. „Trijų bangų radijas“ siekia išreikšti visų trijų imigracijos bangų, visų lietuvių Amerikoje mintis, nuomones, siekius. Laidose girdėsite profesionalų – teisininkų, politikų, gydytojų – informaciją bei patarimus įv. klausimais. Laidų vedėjai mielai surengs laidas pagal jūsų pageidavimus. Laidos transliuojamos tiesiogiai, todėl galima skambinti tel. 773-774-8585 ir pareikšti savo nuomonę, įsijungti į pokalbį ar pateikti klausimą.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR ALTO Cicero skyriaus valdybos praneša, kad Tragiškojo birželio prisiminimas įvyks sekmadienį, birželio 12 d. Šv. Mišios vyks 9 v.r. Šv. Antano bažnyčioje. Tuoj po Mišių parapijos kavinės kambaryje bus paskaita „Okupanto komunizmo naikimo darbai lietuvių tautai“, kalbės inž. Bronius Nainys. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti minėjime. Kartą per metus reikia prisiminti ir pagerbti už Lietuvos laisvę kovojusius partizanus ir Sibiro taisyse kentėjusius bei žuvusius savo tautiečius.

BIRŽELIO 5 D., PO 10:30 V.R. sekmadienio šv. Mišių, Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park, visi kviečiami į parapijos salę cepelinų pietums. Čia jūs skaniai pavalgysite, pabendrausite su savo pažįstamais ir savo apsilankymu paremsite BALFo labdaros veiklą.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygardos tradicinė gegužinė įvyks birželio 19 d., PLC sodelyje, Lemont, po 11 v.r. šv. Mišių. Muzika kvies sokiams ir dainoms, skanus maistas patenkins visus skonius, veiks baras. Atvykę susitiki su draugais ir paremti JAV LB Vidurio Vakarų apygardą.

LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS Čikagos skyrius kiekvienais metais ruošia gegužinę. Šiais metais gegužinė vyks liepos 17 d., sekmadienį, Ateitininkų namų gražiame ažuolyne, 12690 Archer Ave., Lemont. Maloniai kviečiame dalyvauti.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS, ruošiamas ALTO Čikagos skyriaus, vyks sekmadienį, birželio 12 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. 10 v.r. veliavų pakelimas parapijos aikštėje, dalyvaujant Lietuvos šauliams

ir ramovėnams. 10:30 v.r. šv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir akademinė dalis, vaisės bei pabendravimas parapijos salėje. Minėjime kalbės buvęs politikas Povilas Vaitėkauskas, meninė programą atliks Vilija Vakarytė ir Povilas Strolia.

ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĖ įvyks sekmadienį, birželio 5 d. Ateitininkų namų sode. Pradžia 12 v.p.p. Kviečiame visus pasidžiaugti gražia gamta ir jaukais namais. Tie, kurie gavo loterijos bilietus, raginami juos kuo greičiau grąžinti. Lauksime visų.

LEMONTO APYLINKĖS LB valdyba kviečia visus birželio 12 d. į Pal. Jurgio Matulio lietuvių katalikų misiją paminėti Gedulo ir Vilties dieną. 10:30 v.r. padėsime vainiką prie Partizano paminklo misijos sodelyje, o 11 v.r. bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už tuos, kurie per prievartą buvo išvežti ar turėjo palikti savo gimtuosius namus, bėgdami nuo raudonojo maro. Mišių metu giedos operos solistė Nida Grigalavičiūtė ir Genovaitė Bigenytė, smuiku grov Dainora Petkevičiūtė.

LEMONTO SOC. REIKALŲ skyrius penktadieniais, 2 v.p.p., PLC Bočių menėje rodo kino juostas iš Lietuvos. Visi kviečiami.

IKI 2005 M. BIRŽELIO 15 D. reikia pateikti kandidatus 2005 metų Lietuvių fondo Dr. Antano Razmos vardo švietimo premijai gauti. Yra sudaryta komisija, kuriai vadovauja LF tarybos ir valdybos darbuotoja, dabartinė valdybos pirmininkė Sigita Balzekienė. Kiti komisijos nariai: dr. A. Grigonis, dr. A. Monkevičius, S. Petersonienė, D. Polikaitienė ir dr. Z. Zinkevičius (trys iš JAV ir trys iš Lietuvos). Kandidatus iš Lietuvos ar užsienio šalių reikia siųsti šiuo adresu: Lietuvių fondo Dr. Razmos vardo premijos komisija c/o Lietuvių fondas, 14911 127th St., Lemont, IL 60439.

KREIPIAMĖS Į LIETUVIŲ visuomeninės veiklos rėmėjus ir ALTO darbų rėmėjus, norėdami priminti, kad tolimesnei veiklai būtina finansinė jūsų parama. Surenkamų aukų Vasario 16-osios ir kitomis progomis neužtenka išlaikyti ALTO įstaigą Vašingtone, Jungtinių Amerikos Pabaltiečių Komitetą ir tinkamai tėti svarbią visuomeninę organizacijos veiklą Lietuvai ir lietuvių bei. Todėl prašome jus šios svarbios veiklos išlaikymą prisiminti rašant savo testamentą ar vardine auka įamžinti mirusiųjų atminimą. Kiekviena auka mums brangi ir vertinga. Aukos čekius prašome rašyti ir siųsti: Lithuanian American Council Foundation, 6500 S. Pulaski Road, Chicago, IL 60629. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Telefonas pasiteiravimui 773-735-6677.

ATEITININKŲ JUBILIEJINĖ stovykla įvyks šią vasarą birželio 29 – liepos 4 dienomis. Kviečiame visus ateitininkus aplankyti naują svetainę www.ateitis.org/jub. Ten rasite visą informaciją, registracijos anketas, ir galėsite užpildyti narių apklausos anketą. Taip pat galėsite pavaruoti nuotraukas iš 1975 metų JUBILIEJINĖS stovyklos. Apsilankykite.

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

AR GALIMA ĮSIVAİKINTI IŠ LIETUVOS?

Atsakymas yra „taip“. Amerikietis Sam Mason su žmona Lietuvoje per kelis metus įsivaikino net tris vaikučius iš vienos šeimos. Sam Mason ir žmona, augindami savo 5 vaikus, tiek pamilo Lietuvos vaikus, kad jie dabar pasikvietė iš Lietuvos Odetą Tarvydienę, kad ši galėtų papasakoti Amerikos lietuviams apie įvaikinimo procesą ir raidą Lietuvoje.

Ką pasakojo Odeta? Pirmiausiai ji prisistatė, kad ji yra baigusi universitetą istorijos mokslus. Po to dar baigė teisės mokslą ir yra teisininkė. Ji šiltai atsiliepė apie jos buvusį dėstytoją Povilą Žumbakį. Ji yra „Įvaikinimo tarnybos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos“ direktorė. Ši tarnyba yra valstybinė, centrinė institucija, koordinuojanti visus įvaikinimus. Ši įstaiga įkurta prieš penkis metus.

Buvo labai įdomu sužinoti kaip keičiasi Lietuvos visuomenės požiūris į įvaikintus vaikus ir jų tėvus. Skirtingai negu Amerikoje, Lietuvoje žmonės žiūrėdavo į įsūnytą vaiką ir jo tėvus labai negatyviai. Vaikas buvo erzinas



„Saulutės“ Atviro žodžio forumo pranešimą skaitė Odeta Tarvydienė.

kitų vaikų. Kad apsaugoti savo būsimą vaikėlį, tėviai ėjo iki tokio kraštutinumo, kad prieš savo šeimą ir kaimynus vaidindavo jog laukiasi kūdikio. Prieš penkis metus apie įvaikinimą

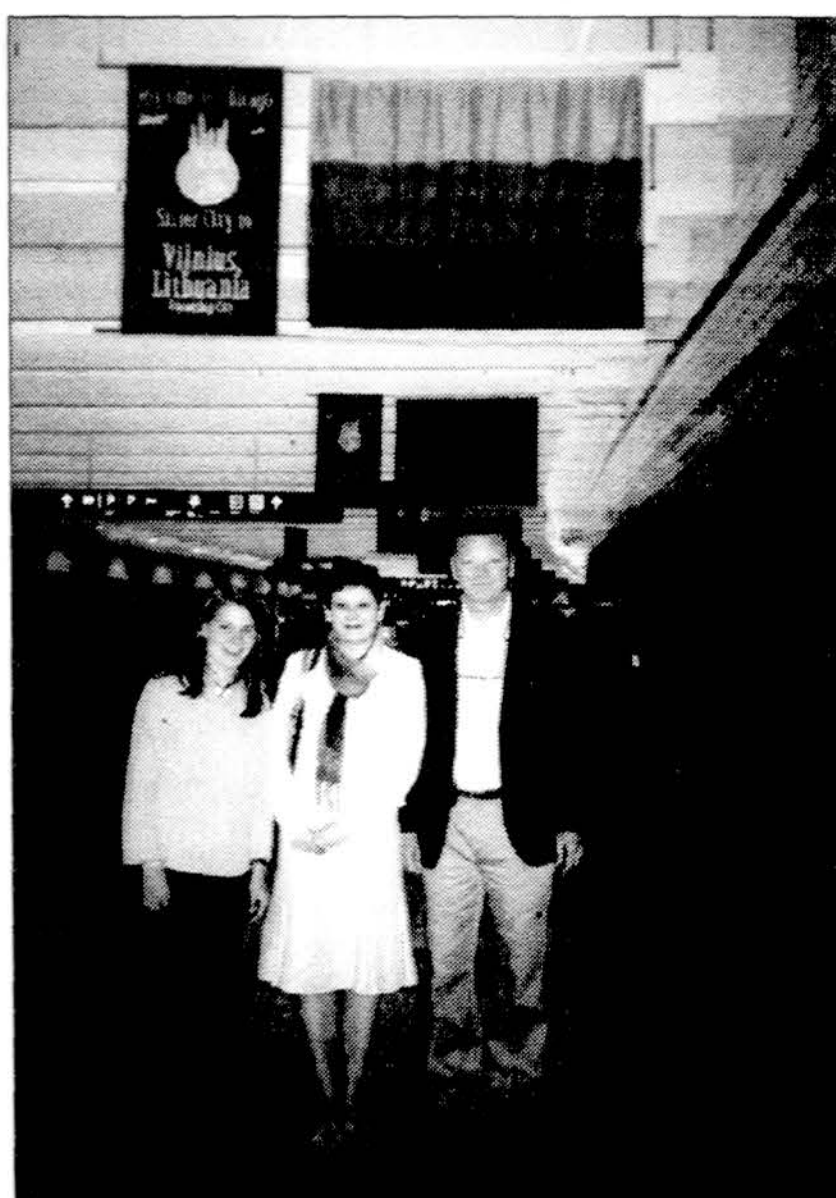
laikraščiai buvo pilni negatyvių straipsnių. Smagu, kad šis požiūris greitai keičiasi dėka žinomų žmonių, kurie per spaudą ir televiziją pasakoja apie savo gerą patirtį po įvaikinimo. Apie šio požiūrio kitimą į gerą pusę byloja ir skaičiai. 2000 metais Lietuvoje įvaikinta 26 vaikai, o 2004 metais jau 93 vaikai. Greitai pati Lietuva pradės darytis į kitas šalis ieškodama vaikų įvaikinimui, pajuokavo Odeta.

Koks vaikas yra įvaikintinas?

Tai vaikas, kurio tėvai mirę, jiems neterminuoti apribota tėvų valdžia, neveiksnūs, nežinomi arba kai tėvai per teismą duoda sutikimą, kad jų vaikas būtų įvaikinamas. Tokiam vaikui pirmiausia ieškoma giminių, kurie apsiimtų jį auginti. Po to ieškoma šeima gyvenanti Lietuvoje. Jeigu po 6 mėnesių tokios šeimos neatsiranda, tada vaikas siūlomas šeimai, gyvenančiai užsienyje. Pirmenybė skiriama šeimai, kuri yra lietuvių kilmės.

Nuo ko pradėti įvaikinimą?

Pirma reikia susirasti įvaikinimo agentūrą, kuri specializuojasi tarptautiniame įvaiki-



Simona, Odeta Tarvydienė ir Sam Mason.

Indrės Tījūnėlienės nuotraukos.

nime. Ši agentūra paruošia „Namų studiją“ ir kitus dokumentus, kurie patvirtina, kad tėviai yra tinkami įvaikinimui. Kai Lietuva gauna tuos dokumentus, tada vyksta derinimas norų ir turimų įvaikintinų vaikų. Jeigu šeima sutinka įsivaikinti parinktą vaikėlį, tai toliau einama į Vilniaus teismą, kuris padaro galutinį sprendimą. Jeigu šeima dėl kokių nors priežasčių nesutinka įvaikinti tą mažylį, tai jiems yra pasiūlomas kitas vaikas. Apytikriai reikia laukti apie du-tris metus. Patarimas: nepasitikėti žmonėmis, kurie siūlo parūpinti įsivaikinti vaikėlį per porą mėnesių. Tokiu atveju patartina pasitikrinti su Odeta vadovaujama įstaiga, kad nebūtų kokios apgavystės.

Kiek kainuoja įvaikinimas?

Įvaikinimo tarnybos pataravimai yra nemokami, tačiau kainuoja dokumentų vertimas į lietuvių kalbą, kainuoja vertėjas teisme, jeigu jo reikia, kainuoja medicininis ir genetinis vaiko tyrimas, jeigu to nori tėviai. Sam Mason pasidalino,

kad jo pirmas įvaikinimas kainavo 30,000 USD, o paskutinis 7,000 dolerių. Kaina daugiausia priklauso nuo įvaikinimo agentūros Amerikoje. Buvo labai įdomu paklausti apie rūpinimąsi paaugiais jauniausiais Lietuvos gyventojais ir dalyvavusieji ilgai užsibuvo vakaronėje, kurią suruošė „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, Bočių menėje, PLC, gegužės 17 dieną. Vakaronėje dalyvavo ir Lietuvoje įdukrinta Sam Mason dukterė Simona, dabar gimnazistė, šiltai atsiliepusi apie savo naują šeimą, kurioje auga jos jaunesnė sesutė ir brolukas iš Lietuvos. „Saulutė“ suruošė šią vakaronę, kaip informacijos perdavimą lietuvių visuomenei, bet pati „Saulutė“, kaip organizacija įvaikinimo procese nedalyvauja.

Besidomintiems: „Įvaikinimo tarnybos“ adresas: Sodų g. 15 LT-03211 Vilnius www.ivaikinimas.lt ir e.p. odeta@ivaikinimas.lt

Raminta Marchertienė

Balzekas Museum of Lithuanian Culture celebrates its 39th Birthday! Join Us!



BIRŽELIO 18 D., 7 V.V. BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS KVIEČIA Į 39-OJO GIMTADIENIO ŠVENTĘ.

Šokiams gros ir liaudies žaidimų mokys Rimantas Pumputis ir Algimantas Barniškis. Bus tradicinės lietuviškos vaisės. Maloniai prašome registruotis iki birželio 15 d. telefonu 773-582-6500.

Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago.

ISPŪDINGAS VAKARAS

Šiltą pavasario vakarą, artėjant mėnulio pilnčiai, Brighton Park apylinkėje galėjai pastebėti ir pajusti judėjimą – žmonės skubėjo į Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salę švęsti Lietuvos Nepriklausomybės penkioliktos ir šalies narystės Europos Sąjungoje ir NATO vienerių metų progą.

Vietiniai žmonės sudėjo daug pastangų šią šventę padaryti ne tik įdomią, bet ir menišką. Visų pažįstamas ir nenuilstantis fotomenininkas Algimantas Kezys pristatė savo foto darbus apie Lietuvą. Jo žymios fotografijos yra keliavusios aplink pasaulį – parodose ne tik Amerikos miestuose, bet taip pat Vokietijoje, Belgijoje, Lietuvoje, net ir Brazilijoje. Šalia jo fotografijų, puikiai atrodė Vilijos Vakarytės fotografijų kolekcija apie Lietuvos kryžius ir Algimanto Barniško fotografijų ciklas „Saulėlydis Lietuvoje“. Šie darbai pajavino ir gražiai papuošė šią salę. Į juos dėmesį atkreipė Čikagos konsulas Arvydas Daunoravičius ir paminėjo juos savo



Ambasadorius Vygaudas Ušackas.

kalboje. Garbės svečias ambasadorius Vygaudas Ušackas buvo atvykęs specialiai šiai progai iš Washington, DC. Jis buvo nustebinamas Čikagos lietuvių patriotizmu, pasižventimu ir meile savo gimtajam kraštui.

Visą nuotaiką labai pakėlė „Linksmoji kapela“, kuri turėjo savo pirmą pasirodymą šiame pokylėje. Ši kapela išjudino publiką savo žavingumu ir meniškumu. Puikiai suvaidino lietuvišką mergaitę V. Vaka-

rytę, dainavusi kapelos ansamblyje, kurį sudarė: Ligitė, Kristina, Nijolė ir kapelos instrumentalistai – žymūs liaudiškų ansamblių vadovai: Rimantas Pumputis – Šiaulių universiteto „Saulės“ kapelos vadovas, Rimantas Paulauskas, dalyvavęs daugelyje Kauno kapelų, Arūnas Vičiūnas – grojęs įvairiausiose ansambliuose. Programą surežisavo solistas Algimantas Barniškis, kuriam talkino duetas Vladas Kybartas. Dainos buvo palydėtos mojuojant lietuviškom vėliavėm. Publika susikabino rankomis ir smarkiai plojo paskutinei dainai „Gražiausios spalvos“. „Linksmos kapelos“ programa labai atitiko šios šventės tikslui ir nuotaikai.

Kunigas Jaunius Kelpšas sveikino svečius ir ragino visus smagiai praleisti laiką tokioje išpuodingoje šventėje. Svečiai gardžiavosi skaniu lietuvišku maistu, pagamintu šeiminiškių, kurios uoliai dirbo virtuvėje. Šios šventės nuotaiką toliau tęsė Algimanto Barniško muzika.

Svečias iš Marquette Park

Dailės konkursas

Skelbiamas jaunųjų dailininkų konkursas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 15-kos metų sukakčiai paminėti.

Konkurso organizatoriai: JAV LB Kultūros taryba ir Čiurlionio galerija Čikagoje.

Konkurso tema – „Atgimusi Lietuva“.

Atlikimo technika įvairi: tapyba, aliejus, tušas, akvarelė, tempera ir kt.

Darbų dydis ne mažesnis, kaip 16x20 coliai (inčai), arba 40x50 cm.

Konkurso dalyviai: išeivijos ir Lietuvos jaunimas nuo 12 m. iki 18 m. ir nuo 18 m. iki 25 m.

Konkurso darbų atsiuntimo terminas 2005 m. lapkričio 1 d.

Darbai bus premijuojami: pirmoji premija 300 dol., dvi premijos po 200 dol. ir tris premijos po 100 dol.

Konkursui darbus siųsti Čiurlionio galerijos adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 JAV.

Kartu su darbu atsiųsti trumpą biografiją. Darbo kitoje pusėje užrašyti vardą, pavardę, amžių ir nuorodą „Dailės konkursui“. Kilus klausimams, kreiptis į Laimą Apanavičienę Čiurlionio galerijos adresu, arba e-paštu: laima@hotmail.com.